



**SAMEN
WERKINGS
VERBAND**
PO Langstraat
Heusden Altena

Terugblikken om vooruit te komen

Evaluatie werkzaamheden van de Toelaatbaarheids- en
adviescommissie in schooljaar 2021-2022

Danielle Kloosterman
13-9-2022

Inhoud

Inleiding	4
1. Toelaatbaarheids- en adviescommissie	5
1.1 De kwalitatieve opdracht van de TAC	5
1.2 De kwantitatieve opdracht vanuit het ondersteuningsplan	6
2. De kwantitatieve gegevens over de uitvoering van de werkzaamheden van de TAC	7
2.1 Kwantitatieve gegevens TAC schooljaren 2018-2022	7
2.2 Analyse toelaatbaarheidsverklaringen.....	9
2.3 Afgezet tegenover voorgaande jaren.....	13
2.4 Analyse arrangementen	14
2.4.1 Afgezet tegenover voorgaande jaren.....	17
2.5 Verstrekte beschikkingen per schoolbestuur.....	19
2.6 Onder instroom	26
2.7 Analyse op onderwijsbehoeften	27
2.8 Thuiszitters	30
2.9 Covid en invloed op aanvragen	31
3. De kwalitatieve gegevens over de uitvoering van de werkzaamheden van de TAC.....	33
3.1 Samenstelling	33
3.2 Voortraject	33
3.3 Procedure tijdens de vergadering	33
4. Conclusies en aanbevelingen	35
Ontwikkelingen in schooljaar 2021-2022.....	35
Conclusies ten aanzien van de getalsmatige ontwikkelingen en verbrede toelating	35
Conclusies ten aanzien van de arrangementen	36
Conclusies ten aanzien van de terugplaatsingen	36
Conclusies ten aanzien van de onder instroom	36
Conclusies ten aanzien van de thuiszitters	37
4.1 Aanbevelingen.....	37
4.1.1 Onder instroom	37

4.1.2	Terugplaatsing	37
4.1.3	Verbrede toelating	38
4.1.4	Gebiedsgerichte benadering	38
4.1.5	Algemene aanbevelingen	39
Bijlage 1	Afgegeven arrangementen 2018-2022	40
Bijlage 2	Aanvragen per school.....	41
	Leerrijk.....	41
	Bravoo	42
	Scala.....	43
	Willem van Oranje.....	44
	SOOLvA.....	45
	De Strooming.....	46
Bijlage 3	Aanvragen per gebied	47
	Aantal aanvragen gebied Altena	47
	Aantal aanvragen gebied Heusden	48
	Aantal aanvragen gebied Kaatsheuvel	49
	Aantal aanvragen gebied Loon op Zand.....	50
	Aantal aanvragen gebied Waalwijk-Oost	51
	Aantal aanvragen gebied Waalwijk-West	52
	Aantal aanvragen gebied Waalwijk-Overig	53

Inleiding

Voor u ligt het evaluatieverslag van de werkzaamheden van de Toelaatbaarheids- en Adviescommissie (hierna: TAC) van het samenwerkingsverband PO Langstraat Heusden Altena (hierna: samenwerkingsverband) over de werkzaamheden van de TAC gedurende het schooljaar 2021-2022.

Het ondersteuningsplan is op 1 augustus 2018 ingegaan. Hierin staan veel kwalitatieve en kwantitatieve doelen opgesteld over de ondersteuning aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Veel van deze doelen hebben raakvlakken met de aanvragen die bij de TAC voorbij komen. Met dit verslag maken we de balans op, waarmee we dit jaar tevens een eindevaluatie doen ten aanzien van de kwantitatieve doelen uit het OSP.

Voor deze rapportage is gebruik gemaakt van de kwantitatieve gegevens van de TAC van schooljaar 2021-2022. Het gaat om de aanvragen die behandeld zijn in de vergaderingen gedurende dit schooljaar.

1. Toelaatbaarheids- en adviescommissie

1.1 De kwalitatieve opdracht van de TAC

Het samenwerkingsverband beslist over de toelaatbaarheid van leerlingen voor het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs. Daarnaast beslist zij ook over de inzet van de extra middelen (zware ondersteuning) van het samenwerkingsverband. Hiervoor heeft het swv de TAC (toelaatbaarheids- en adviescommissie) ingericht.

De TAC bestaat uit leden vanuit verschillende achtergronden, zodat met een multidisciplinaire blik naar een dossier gekeken kan worden. Dit schooljaar bestond de TAC uit een orthopedagoog, een orthopedagoog-generalist, een maatschappelijk werker en een onderwijskundige. De TAC streeft ernaar een bijdrage te leveren aan de versterking van het integraal denken en het werken vanuit de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling en ondersteuningsbehoeften van de school. In de TAC kunnen een drietal adviezen verstrekt worden:

1. Adviezen met betrekking tot de toelaatbaarheid van leerlingen voor het speciaal (basis-) onderwijs.
2. Adviezen met betrekking tot een arrangement met toegekende middelen vanuit het samenwerkingsverband en dat uitgevoerd wordt binnen het regulier basisonderwijs.
3. Algemene adviezen met betrekking tot passende onderwijsvoorzieningen of inzet van een arrangement.

Uitgangspunt van het swv is dat ieder kind passend onderwijs krijgt. Dit onderwijs is zo thuisnabij mogelijk. Waar mogelijk worden leerlingen teruggeplaatst naar een thuisnabije onderwijssetting met een lichtere vorm van ondersteuning. Terugplaatsing vindt altijd plaats in overleg met ouders, de school van herkomst en de beoogde school.

Arrangementen worden uitsluitend toegekend als de ondersteuningsbehoeften van de leerling en de school de basisondersteuning overstijgt. Aangezien leerlingen zich continu ontwikkelen en hun ondersteuningsbehoeften na verloop van tijd kunnen veranderen, worden de arrangementen doorgaans voor een jaar, met een maximum van 2 jaar afgegeven.

Uitgangspunt bij de arrangementen is dat het handelen van de leerkrachten/ het team versterkt wordt, zodat ze aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling kunnen voldoen. De arrangementen richten zich dus voornamelijk op coaching van de leerkracht, waarnaast er nog een klein deel aan ondersteuning voor de leerling kan zijn. Ook wordt er gekeken naar hoe het systeem hierin meegenomen kan worden.

De TAC heeft gewerkt vanuit de hierboven beschreven kwalitatieve opdracht.

1.2 De kwantitatieve opdracht vanuit het ondersteuningsplan

In het ondersteuningsplan zijn richtinggevende uitspraken geformuleerd over de volgende doelstellingen:

- Het percentage leerlingen op scholen voor speciaal onderwijs is maximaal 1,32%.
- Het percentage leerlingen op scholen voor speciaal basisonderwijs is maximaal 2,72%.
- Alle leerlingen gaan naar school. Het swv kent geen thuiszitters.

Aan het eind van de ondersteuningsplanperiode moet het samenwerkingsverband bekijken in hoeverre deze doelstellingen behaald zijn. Het is echter niet de taak van de TAC om hier met hun beslissingen op te sturen. De commissie gaat uit van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling en/of de school en kijkt of de aanvraag past bij datgene wat de leerkracht en de school nodig hebben om de leerling te kunnen ondersteunen. Het is nadrukkelijk niet het beleid van het samenwerkingsverband om de TAC een maximum aantal af te geven TLV's ter beschikking te stellen.

De doelstellingen worden wel gebruikt om aan het eind van elk schooljaar te kijken waar we staan ten opzichte van deze doelstellingen en wat dat betekent voor de activiteiten van het samenwerkingsverband voor het jaar daarop. Tevens worden deze evaluaties in de jaarverslagen gebruikt voor het opstellen van nieuwe doelen (zowel kwalitatief als kwantitatief) voor het nieuwe ondersteuningsplan.

2. De kwantitatieve gegevens over de uitvoering van de werkzaamheden van de TAC

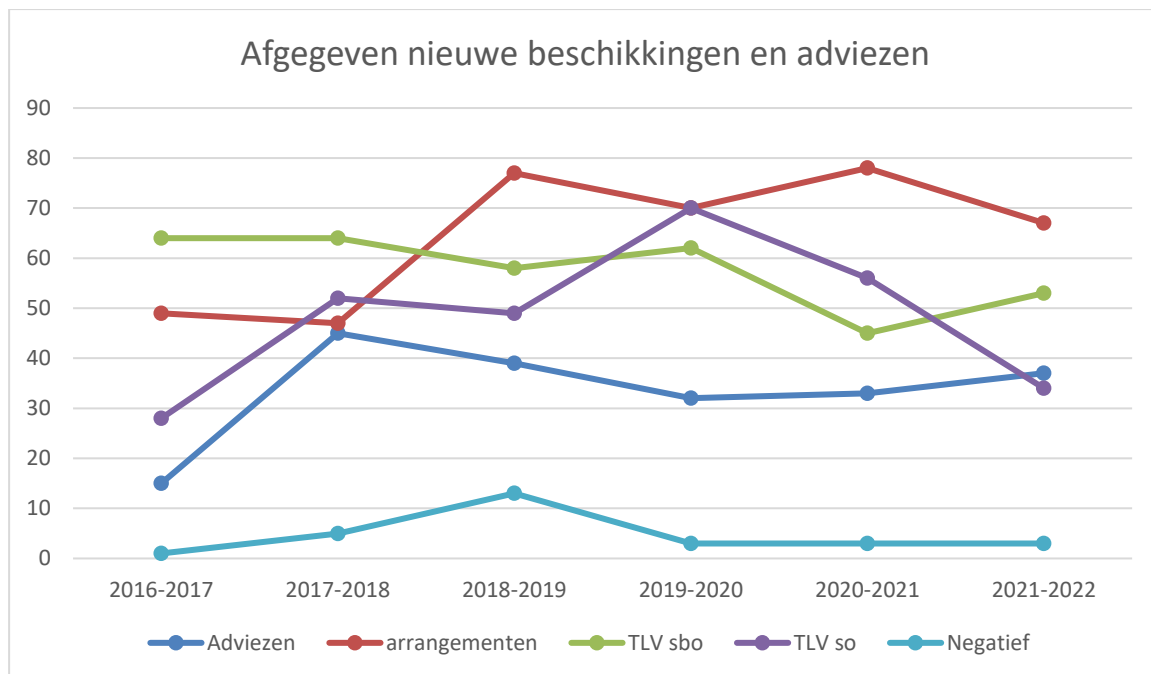
In schooljaar 2021-2022 heeft de TAC om de week een vergadering gehad. Dat komt neer op 20 zittingen. Hierbij waren met name vanaf april de zittingen erg vol, waardoor aanvragen noodgedwongen naar een volgende vergadering geplaatst moesten worden. De maanden daarvoor was het opvallend rustig. Er zijn in totaal 342 aanvragen gedaan bij de TAC. In de hierop volgende paragrafen zal allereerst ingegaan worden op de algemene gegevens met betrekking tot deze aanvragen. Vervolgens worden de aanvragen voor TLV's en de aanvragen voor arrangementen nader bekeken.

2.1 Kwantitatieve gegevens TAC schooljaren 2018-2022

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de kwantitatieve gegevens van de TAC over de afgelopen vier schooljaren. Door de TAC wordt op twee verschillende manieren gerapporteerd en verantwoord. Op de eerste plaats is er de rapportage aan het samenwerkingsverband over de werkzaamheden, verstrekte adviezen e.d. Daarnaast is er een rapportage per schoolbestuur, waarin per school aangegeven wordt welke adviezen verstrekt zijn.

Tabel 2.1: Kwantitatieve gegevens schooljaren 2018-2022

	Typen aanvraag	2018-2019 10.393 lln		2019-2020 10.361		2020-2021 10.350		2021-2022 10.293	
1.	Algemene adviesvragen	39		32		33		37	
2.	Arrangementen	77 nieuw	39 verl.	70 nieuw	41 verl.	78 nieuw	35 verl.	67 nieuw	43 verl.
4.	Toelaatbaarheidsverklaring sbo	58 nieuw	56 verl.	62 nieuw	48 verl.	45 nieuw	50 verl.	53 nieuw	59 verl.
5.	Toelaatbaarheidsverklaring so	49 nieuw	24 verl.	70 nieuw	34 verl.	56 nieuw	26 verl.	34 nieuw	45 verl.
6.	Negatief besluit	13		3		3		3	
7.	Totaal behandelde aanvragen	355		360		326		342	



Figuur 2.1 Afgegeven nieuwe beschikkingen

Het aantal *adviezen* laat een lichte stijging zien ten opzichte van voorgaande jaren en zit daarmee weer op een vergelijkbaar niveau als vier jaar geleden. Een verklaring hiervoor kan gevonden worden in het feit dat er weer meer geadviseerd wordt aan de specialistische voorschoolse voorzieningen om een adviesvraag in te dienen. Daarnaast is te zien dat scholen ook weer eerder bij twijfel een adviesvraag indienen in plaats van direct een TLV-aanvraag. De meeste aanvragen zijn door regulier onderwijs gedaan. Het gaat dan vooral om vragen of de school zelf nog passend onderwijs kan bieden aan een leerling of dat er toch beter een overstap naar het s(b)o gemaakt kan worden. Vijf aanvragen zijn door het sbo gedaan. In vier van deze gevallen is advies gevraagd over wat een passende VO-setting zou zijn. Vier aanvragen zijn door een voorschoolse voorziening gedaan voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte die moesten gaan starten in onderwijs.

Bij de *arrangementen* is te zien dat het aantal nieuwe arrangementen wat af lijkt te nemen, maar het aantal verlengingen daarentegen een stijging laat zien. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat er veel aanvragen (veertien) voor arrangementen over de vakantie heen getild zijn. Daarvan zijn negen aanvragen voor een nieuw arrangement.

In het afgelopen schooljaar is er één overbruggingsarrangement afgegeven voor een leerling waarvan werd aangegeven dat het verstandig was om eerst de onderzoeken nog af te nemen voordat er een overstap werd gemaakt. Tegen de tijd dat de onderzoeken afgerond waren, was er geen ruimte meer op de beoogde so-school en is in overleg met school en ouders de keuze gemaakt om niet over te stappen naar een andere so-school, maar te wachten totdat er volgend schooljaar

een plekje vrij is. Verder zijn er vier terugplaatsingsarrangementen aangevraagd. Uit gesprekken met de sbo-scholen weet de TAC dat er meer leerlingen overgestapt zijn van het sbo naar regulier onderwijs, maar daar heeft de school geen (terugplaatsings-) arrangement voor aangevraagd. Tot slot zijn er zeven arrangementen voor de observatiefunctie afgegeven en wachten er nu nog vier aanvragen op een beoordeling naar aanleiding van de nieuw in te vullen observatiefuncties.

Na een jaar waarin het aantal nieuw afgegeven TLV's voor het sbo sterk gedaald was, laat dat in schooljaar 2021-2022 weer een stijging zien. Er zijn 8 nieuwe TLV's meer afgegeven dan het voorgaande schooljaar. Veertien leerlingen (ruim 26% van de nieuwe aanvragen) komen vanuit de onder instroom en starten direct op het sbo. De overige leerlingen komen grotendeels uit het regulier onderwijs. Er zijn zes leerlingen teruggestroomd van het so naar het sbo. Deze groei in het aantal nieuwe TLV's voor het sbo zal naar alle waarschijnlijkheid niet voldoende zijn om te compenseren voor de uitstroom, waarmee de beide sbo-scholen iets zullen krimpen.

Het aantal nieuwe TLV's so is voor het tweede jaar op rij gedaald. Zestien van deze nieuwe TLV's is aangevraagd voor leerlingen uit de onder instroom. Dat komt neer op 45% van de nieuw aangevraagde TLV's. Het aantal leerlingen vanuit de onder instroom blijft daarmee stijgen. Gezien de stijging in het aantal TLV's sbo en de ruime aantallen aanvragen voor arrangementen, lijkt het erop dat leerlingen meer thuis nabij opgevangen worden, waarbij het sbo haar functie rond de verbrede toelating weer waar kan maken.

In schooljaar 2021-2022 zijn er drie negatieve adviezen afgegeven. Voor één daarvan is dit besluit uiteindelijk omgezet in een TLV. Bij de twee andere leerlingen is dit negatieve besluit blijven staan. Het aantal negatieve besluiten is gelijk aan vorig schooljaar.

2.2 Analyse toelaatbaarheidsverklaringen

In schooljaar 2021-2022 zijn er in totaal 192 TLV's afgegeven. Hiervan zijn 104 TLV's vanuit een herindicatie en 88 nieuw afgegeven TLV's. Hoe de verhouding tussen so en sbo is en de verdeling jongens en meisjes, staat in tabel 2.2 weergegeven.

Tabel 2.2: Totaal aantal afgegeven TLV's

	sbo		so	
Herindicaties/ verlengingen	59		45	
	20 meisjes	39 jongens	14 meisjes	31 jongens
Nieuwe TLV's	53		34	
	20 meisjes	33 jongens	8 meisjes	26 jongens

In deze tabel is te zien dat het nieuw aantal aangevraagde TLV's voor het SBO hoger ligt dan voor het SO. Het aantal verlengingen ligt eveneens hoger voor het sbo. In deze aantallen is te zien dat voor

zowel het sbo als het so het aandeel jongens waarvoor een TLV aangevraagd wordt structureel hoger is dan voor het aantal meisjes. De verhouding is minder scheef voor het sbo (37% van de nieuwe aanvragen voor meisjes en 63% voor jongens) dan voor het so (22% van de nieuwe aanvragen voor meisjes en 78% voor jongens). In deze verdeling is geen verandering te zien ten opzichte van voorgaande jaren.

In Tabel 2.3 en 2.4 worden de leerlingstromen in het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs weergegeven.

Tabel 2.3: Ontwikkeling leerlingstromen speciaal basisonderwijs

	bao	sba0	% sba0 swv	% sba0 land	totaal p.o.
1-10-2010	11.453	329	2,79%	2,72%	11.782
1-10-2011	10.933	297	2,64%	2,68%	11.230
1-10-2012	10.720	300	2,72%	2,60%	11.020
1-10-2013	10.528	291	2,69%	2,52%	10.819
1-10-2014	10.374	264	2,48%	2,47%	10.638
1-10-2015	10.185	254	2,43%	2,35%	10.439
1-10-2016	10.121	244	2,35%	2,31%	10.365
1-10-2017	10.054	255	2,47%	2,34%	10.309
1-10-2018	9.980	261	2,55%	2,42%	10.241
1-10-2019	9.932	259	2,53%	2,54%	10.191
1-10-2020	9.905	246	2,42%	2,51%	10.151
1-10-2021	9.851	228	2,26%	2,51%	10.079
1-10-2022*					

*) Stand per 10-08-2021

Pas wanneer op 1 oktober 2022 de leerlingaantallen weer bekend zijn, kan bekeken worden wat de stijging in nieuw afgegeven TLV's voor het sbo betekent voor het deelnamepercentage. Er volgt zo

spoedig mogelijk een aanvulling op het jaarverslag waarin de gegevens van 2022 geduid kunnen worden. Dat geldt ook voor de gegevens van het so uit onderstaande tabel.

Tabel 2.4: Ontwikkeling leerlingstromen speciaal onderwijs

	so cat. 1 ¹ laag	so cat. 2 midden	so cat. 3 hoog	totaal so	% swv	% land
1-10-2010	111	16	29	156	1,32%	1,63%
1-10-2011	113	19	25	157	1,40%	1,65%
1-10-2012	110	19	17	146	1,32%	1,63%
1-10-2013	100	16	18	134	1,24%	1,63%
1-10-2014	100	9	19	128	1,20%	1,63%
1-10-2015	94	8	20	122	1,17%	1,55%
1-10-2016	108	11	10	129	1,25%	1,58%
1-10-2017	115	13	8	136	1,32%	1,61%
1-10-2018	130	13	9	152	1,48%	1,65%
1-10-2019	149	12	9	170	1,67%	1,74%
1-10-2020	173	17	9	199	1,96%	1,77%
1-10-2021	183	22	9	214	2,12%	1,87%
1-10-2022*						

*) Stand per 10-08-2022

¹ In deze indeling in speciaal onderwijs wordt geen gebruik gemaakt van de oorspronkelijke clusterindeling maar van de bekostigingscategorieën voor het speciaal onderwijs. Het speciaal onderwijs omvat drie bekostigingscategorieën: laag, midden en hoog. Het samenwerkingsverband dat de toelaatbaarheidsverklaring verstrekt kent de categorie toe. Zij doet dat op basis van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling. Met een hogere categorie heeft de betreffende school voor speciaal onderwijs meer mogelijkheden tegemoet te komen aan de ondersteunings- en onderwijsbehoeften door de inzet van personeel, samenstelling groepen, inzet materialen en middelen, achterwacht en inzet expertise.

Tabel 2.5 laat zien in welke groep de TLV aangevraagd wordt. Het betreft hier de nieuwe aanvragen voor het sbo en het so, waarbij net zoals voorgaande jaren een uitsplitsing gemaakt is tussen jongens en meisjes.

Tabel 2.5: Afgifte nieuwe TLV's uitgesplitst naar groep

Groep	Afgegeven TLV's sbo		Afgegeven TLV's so	
Groep 0 *	14		16	
	5 meisjes	9 jongens	5 meisjes	11 jongens
Groep 1	6		3	
	3 meisjes	3 jongens	1 meisje	2 jongens
Groep 2	5		2	
	3 meisjes	2 jongens	0 meisjes	2 jongens
Groep 3	12		4	
	6 meisjes	6 jongens	1 meisje	3 jongens
Groep 4	6		4	
	2 meisjes	4 jongens	1 meisje	3 jongens
Groep 5	4		0	
	1 meisje	3 jongens	0 meisjes	0 jongens
Groep 6	3		2	
	0 meisjes	3 jongens	0 meisjes	2 jongens
Groep 7	2		3	
	0 meisjes	2 jongens	0 meisjes	3 jongens
Groep 8	1		0	
	0 meisjes	1 jongen	0 meisjes	0 jongens
Onbekend **	0		0	
	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	0 jongens
Totaal	20 meisjes	33 jongens	8 meisjes	26 jongens

* Het gaat hier om leerlingen die van een voorschoolse voorziening komen.

** Het gaat hier om leerlingen die op het S(B)O geplaatst zijn, maar waarvoor geen reguliere groepsaanduiding gebruikt wordt.

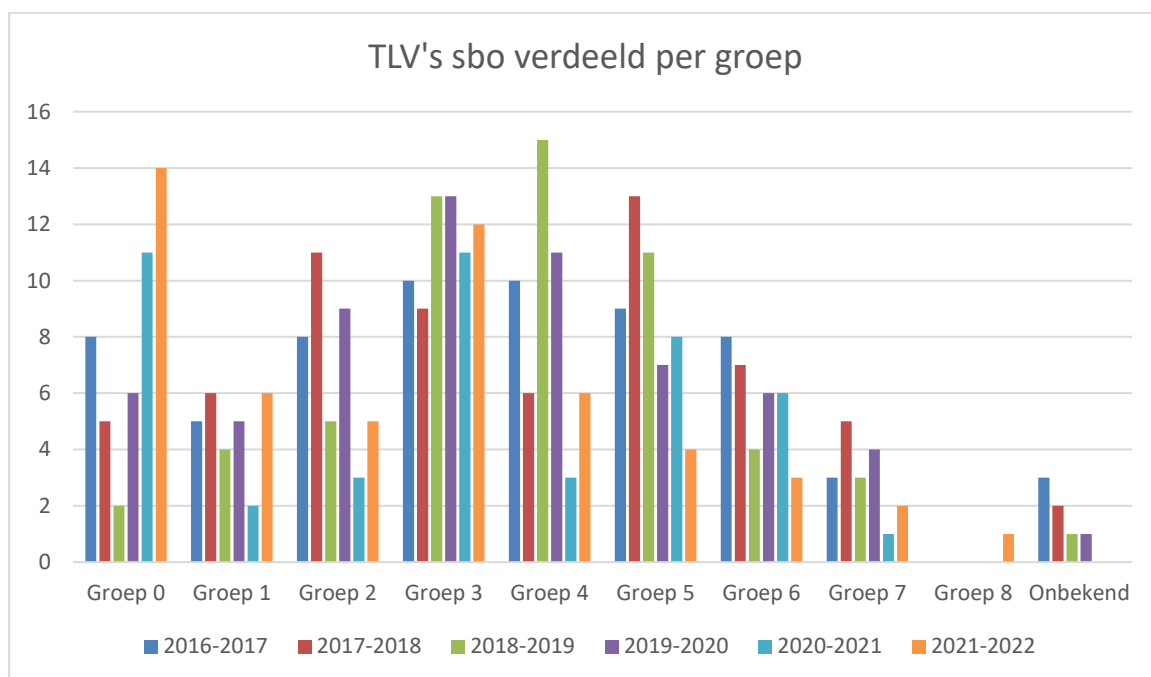
De TLV-aanvragen voor het sbo worden voornamelijk in groep 0 en groep 3 gedaan. Verder zijn er in schooljaar 2021-2022 in de keutergroepen en groep 4 nog relatief veel aanvragen gedaan. Zowel bij de jongens als de meisjes zijn vergelijkbare pieken te zien, waarbij enkel het aantal aanvragen in groep 4 voor meisjes wat lager ligt dan voor jongens.

De aanmeldingen voor het speciaal onderwijs worden met name in groep 0 gedaan, dus bij de start van de basisschoolperiode. Daarna zijn de aanvragen ongeveer gelijk verdeeld in de onderbouw en liggen in de midden- en bovenbouw de meeste aanvragen in groep 6 en groep 7. Bij de meisjes ligt de piek duidelijk in groep 0. Bij de jongens worden daar ook veel aanvragen gedaan, maar is ook rond groep 3, 4 en 7 een groot aantal verwijzingen te zien. Er zijn dit jaar geen aanvragen gedaan voor

leerlingen waarvan de groep niet te achterhalen was, waardoor het aantal aanvragen per groep betrouwbaar is.

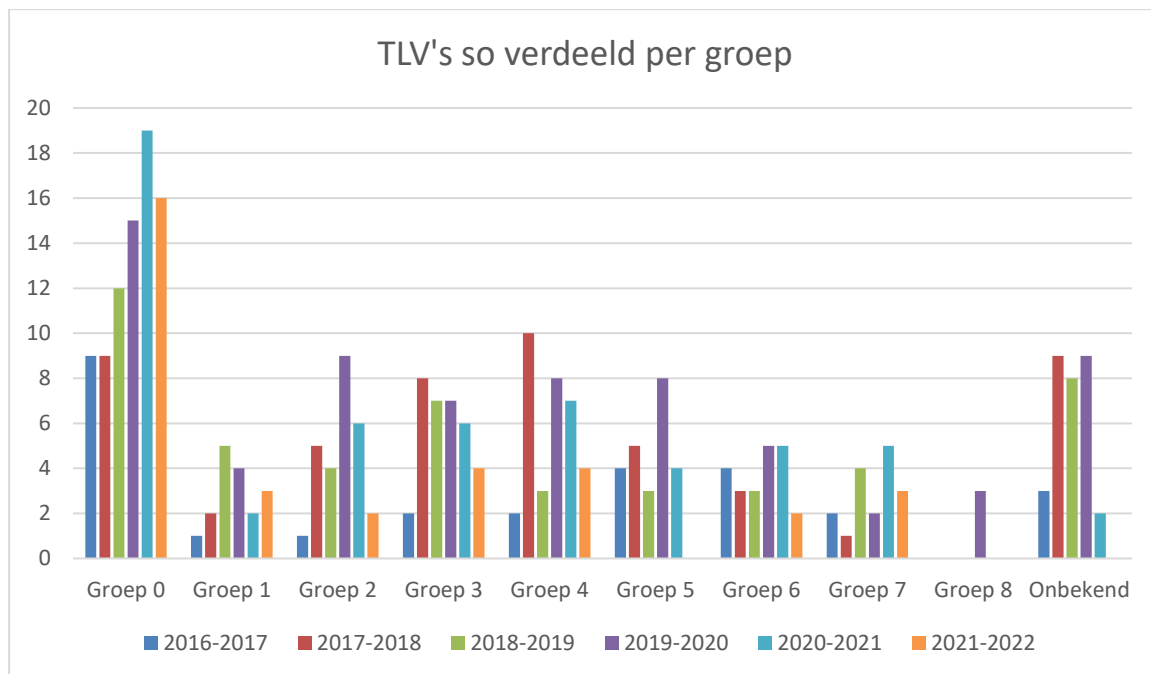
2.3 Afgezet tegenover voorgaande jaren

In figuur 2.2 zijn de overzichten over de verschillende schooljaren opgenomen voor het sbo. Hier is te zien dat het aantal startende leerlingen vanuit de onder instroom (groep 0) toe blijft nemen. Verder is te zien dat het aantal nieuwe aanvragen vanaf groep 4 steeds verder afneemt door de jaren heen. Zoals ook in andere jaren is er naast de piek vanuit de onder instroom een piek voor leerlingen uit groep 3 te zien. Ten aanzien van het sbo wordt het gros van de aanvragen in de onderbouw gedaan voor de leerlingen.



Figuur 2.2 aantal afgegeven TLV's sbo verdeeld over de groepen

Voor het so geldt dat het totaal aantal aanvragen daalt, maar dat nog altijd de meeste aanvragen vanuit de onder instroom komen. Daarnaast ligt het aantal aanvragen in groep 3 en 4 hoger dan de overige groepen. Ook voor het so is te zien dat de meeste aanvragen in de onderbouw gedaan worden en slechts nog sporadisch in de hogere groepen.



Figuur 2.3 Aantal afgegeven TLV's so verdeeld over de groepen

2.4 Analyse arrangementen

In schooljaar 2021-2022 zijn er 110 arrangementen afgegeven. Hiervan waren 43 arrangementen een verlenging van een eerder verkregen arrangement. Er zijn 67 nieuwe arrangementen toegekend. De verdeling tussen jongens en meisjes staat in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 2.6 Totaal aantal afgegeven arrangementen

Verlenging	43	
	17 meisjes	26 jongens
Nieuw	67	
	24 meisjes	43 jongens

Het aantal nieuwe aanvragen ligt hoger dan het aantal verlengingen. Dat beeld is gelijk aan voorgaande jaren. Wel ligt het aantal verlengingen en nieuwe aanvragen dicht bij elkaar dan in voorgaande jaren. Bijna twee derde van het aantal nieuwe aanvragen wordt voor jongens gedaan. Zo'n 60% van het aantal verlengingen is voor jongens.

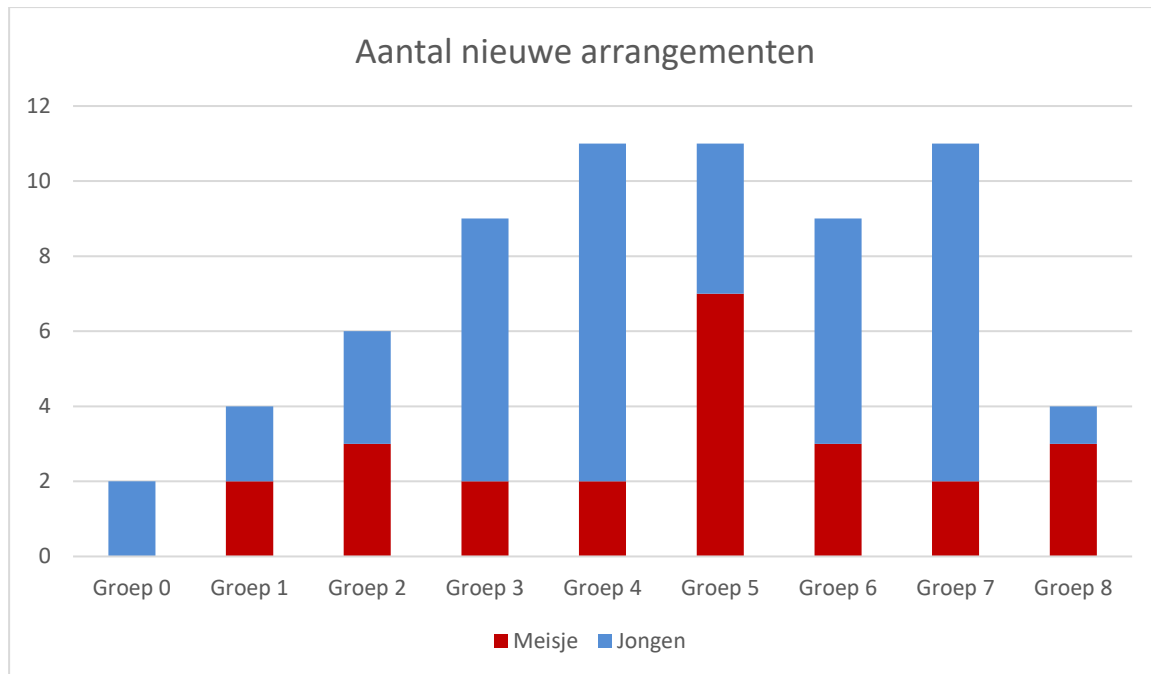
In schooljaar 2021-2022 is er voor een bedrag van € 452.646,25 aan arrangementen afgegeven. Het bedrag is zo'n 20.000 euro lager dan vorig schooljaar. Gemiddeld wordt er € 4.152,72 aan een arrangement toegekend (zie tabel 2.7). De daling in het totaalbedrag valt te verklaren door het lagere aantal arrangementen dat dit jaar is aangevraagd. Naast de reguliere arrangementen zijn er

dit schooljaar meer vaste arrangementen, zoals de observatiegroep en terugplaatsingsarrangementen toegekend. Daarmee lijkt het erop dat scholen minder arrangementen nodig hebben om de leerlingen extra te kunnen begeleiden. Dat kan komen doordat scholen al meer middelen ter beschikking hebben vanuit de NPO-gelden en daar klassen mee hebben verkleind en extra ondersteuningsmogelijkheden hebben ingericht. Mogelijk ligt er ook een verklaring in het personeelstekort. Wanneer er immers een arrangement wordt afgegeven, maar er kan niemand gevonden worden die de ondersteuning kan bieden, heeft het minder nut om een arrangement aan te vragen. Uitvraag bij de besturen tijdens de monitorgesprekken zal hier meer licht op moeten werpen. Daarnaast is de commissie er steeds scherper op dat de middelen vanuit de arrangementen worden ingezet voor onderwijsdoelen en niet voor doelen die vanuit de jeugdwet opgepakt moeten worden. Het aantal combinaties van ondersteuning vanuit het swv en vanuit jeugdhulp laat een stijging zien in het aantal aanvragen, waarbij scholen hier zelf ook steeds alerter op zijn.

Tabel 2.7: Bedragen afgegeven arrangementen

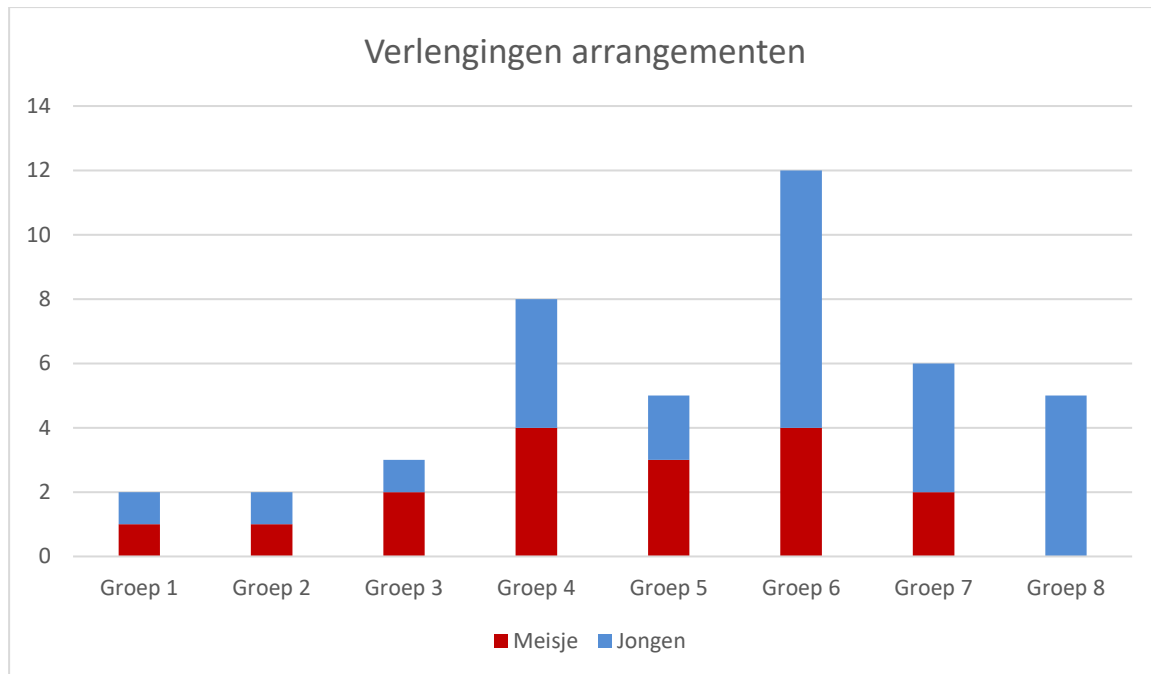
	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Totaal bedrag	€ 422.579,00	€ 484.358,62	€ 471.644,50	€ 452.646,25
Gemiddeld per arrangement	€ 3.611,79	€ 4.363,59	€ 4.173,85	€ 4.152,72

Het is interessant om te zien of de aanvragen voor arrangementen in dezelfde groepen gedaan worden als de TLV's. Deze informatie is opgenomen in figuur 2.4 en voor de verlengingen in figuur 2.5.



Figuur 2.4 Aantal nieuwe arrangementen in schooljaar 2021-2022

De meeste nieuwe aanvragen worden in de midden- en bovenbouw gedaan. Met name groep 4, 5 en groep 7 steken er bovenuit. In groep 5 is opvallend dat er beduidend meer aanvragen voor meisjes worden gedaan, waar deze in andere jaargroepen nagenoeg gelijk of lager ligt.



Figuur 2.5 Verlengingen arrangementen in schooljaar 2021-2022

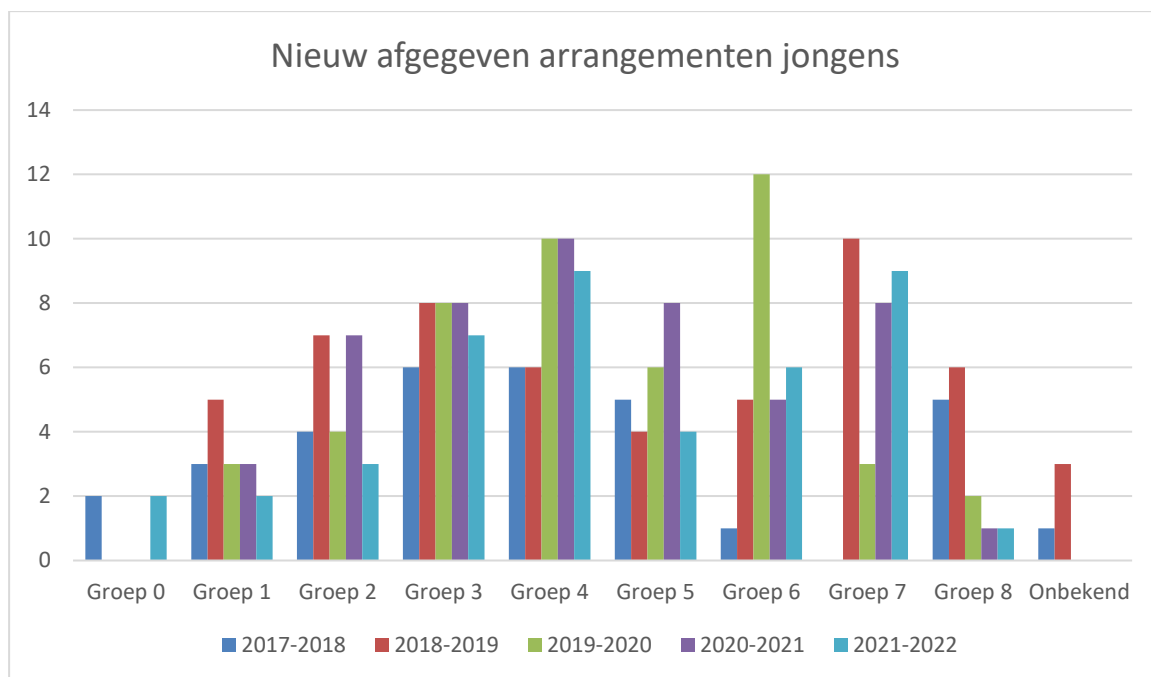
De verlengingen zijn dit schooljaar voornamelijk in groep 4 en groep 6 gedaan. Opvallend is dat het aantal verlengingen voor meisjes tot en met groep 5 hoger ligt dan voor het aantal jongens en dat dit vanaf groep 6 keert naar meer verlengingen voor jongens dan voor meisjes.

In vergelijking met de TLV's worden de arrangementen pas later aangevraagd, vanaf groep 4 begint dit aantal op te lopen in tegenstelling tot de meeste aanvragen vanuit de onder instroom. Waar er dus bij de start in het onderwijs vooraf voor relatief veel leerlingen de keuze wordt gemaakt voor een vorm van gespecialiseerd onderwijs in tegenstelling tot een start in regulier onderwijs, worden leerlingen die eenmaal starten op school langer gehouden en pas later in de schoolloopbaan extra ondersteund. Daarmee zou je kunnen stellen dat de leerlingen in de onderbouwperiode doorgaans goed vanuit de eigen middelen begeleid kunnen worden en dat daar vanaf groep 4 meer gespecialiseerde ondersteuning of intensievere ondersteuning nodig is.

2.4.1 Afgezet tegenover voorgaande jaren

In bijlage één is te zien dat het aantal arrangementen verdeeld over de verschillende jaargroepen een vergelijkbaar beeld laat zien als in de voorgaande jaren. Aangezien het aantal arrangementen iets terugloopt is over de verschillende groepen ook een kleine afname aan aantal arrangementen te zien, maar het merendeel van de aanvragen wordt in de midden- en bovenbouw gedaan. Aangezien een aantal arrangementsaanvragen doorgeschoven is naar volgend schooljaar, kan dat een iets ander beeld opleveren.

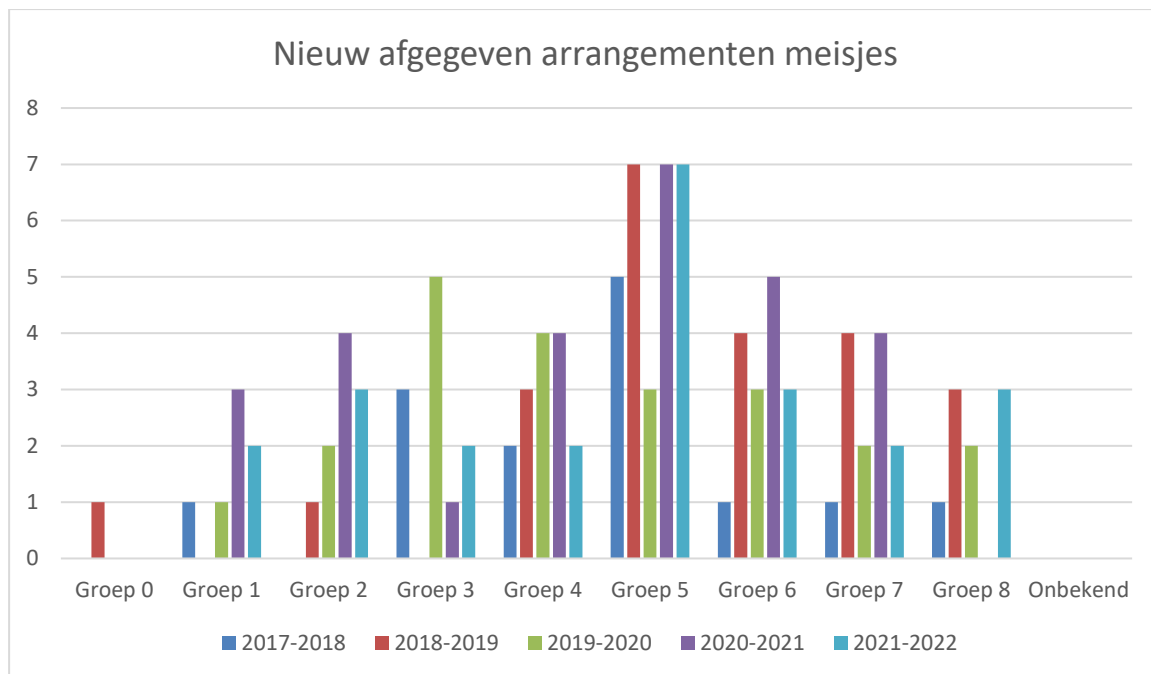
Figuur 2.6 laat zien hoe de verdeling van het aantal nieuwe arrangementsaanvragen er over vijf achtereenvolgende jaren uit ziet.



Figuur 2.6 Nieuw afgegeven arrangementen jongens in de schooljaren 2017-2022

Voor de jongens is te zien dat de meeste aanvragen in groep 3 en 4 gedaan lijken te worden en vervolgens weer in de bovenbouw (groep 6 en 7). Waar eerder een stijging van het aantal aanvragen in groep 5 zichtbaar was, is dat nu weer gedaald. Het aantal aanvragen in de kleuterperiode is eveneens gedaald voor jongens. Een verklaring voor de aanvragen in groep 3 en 4 ligt in het feit dat er dan een groter beroep gedaan wordt op de executieve functies en dat daar voornamelijk de arrangementen op gericht zijn. Daarnaast moet er in groep 7 gewerkt worden aan de voorbereiding voor de overstap naar het voortgezet onderwijs. Een daling in groep 8 ligt in het feit dat de meeste aanvragen voor de laatste fase is het basisonderwijs in groep 7 gedaan worden en dan meteen tot einde basisschoolperiode, waardoor er in groep 8 nauwelijks meer aanvragen gedaan (hoeven) worden.

Voor de meisjes ziet dit beeld er iets anders uit. Deze gegevens zijn opgenomen in figuur 2.7.



Figuur 2.7 Nieuw afgegeven arrangementen meisjes in de schooljaren 2017-2022

Voor de meisjes geldt dat de meeste aanvragen voornamelijk in de kleuterperiode of in groep 5 worden gedaan. Ten opzichte van voorgaande jaren is te zien dat het aantal aanvragen in groep 6 en 7 weer terugloopt na een groei vorig jaar. Het grote aantal aanvragen in groep 5 kan mede verklaard worden door de observatiegroep waar meer meisjes aan deelgenomen hebben dan jongens. De meeste meisjes in die observatiegroep kwamen uit groep 5.

2.5 Verstrekte beschikkingen per schoolbestuur

Om te zien hoe de aanvragen verdeeld zijn over de verschillende besturen, is ook een overzicht van aanvragen per bestuur gemaakt. In bijlage 3 is het overzicht verder uitgesplitst naar school. Tabel 2.8 laat de gegevens zien van de aangesloten reguliere schoolbesturen. Daarbij zijn de sbo-scholen apart in de overzichten geplaatst, zodat er een duidelijk beeld is wat de reguliere schoolbesturen aanvragen en verwijzen en hoe dat eruit ziet voor de beide sbo-scholen. In deze tabel is te zien dat een aantal scholen/ schoolbesturen het afgelopen schooljaar geen leerlingen hebben verwezen en dus een verwijsperscentage van 0% hebben. Daarna is Scala het bestuur met de minste verwijzingen (0,3%). Leerrijk, Bravoo en De Stroming kennen een vergelijkbaar verwijsperscentage. Bij Willem van Oranje ligt dit verwijsperscentage iets hoger. Scholen met een relatief hoog verwijsperscentage zijn De Brug en Het Zilverlicht. Aangezien het hier om een beperkt aantal leerlingen gaat, drukt iedere leerling die verwezen wordt, zwaar op de cijfers. Scala heeft net zoals voorgaande jaren het hoogste aantal arrangementen. Naar verhouding ligt het aantal binnen Willem van Oranje eveneens hoog. Bij de eenpitters is te zien dat zowel De Brug als De

Rank veel gebruik maken van de arrangementen om hun leerlingen op de eigen school te ondersteunen. De Rank heeft daarnaast een verwijsperscentage van 0%, waarmee ze waar nodig de leerlingen op de eigen school dit schooljaar hebben kunnen blijven bedienen. Voor alle scholen en schoolbesturen in dit overzicht geldt dat er meer leerlingen naar het sbo verwezen worden dan naar het so, een ontwikkeling die in de lijn van het swv past. Een overzicht van de verwijsperscentages over verschillende jaren heen is opgenomen in figuur 2.8 voor de grotere schoolbesturen en 2.9 voor de kleinere schoolbesturen en éénpitters.

Voor de adviezen wordt gezien dat Leerrijk (met name Het Zilverlicht) daar veelvuldig gebruik van heeft gemaakt, gevolgd door Scala. Gezien het aantal leerlingen ligt het aantal adviesvragen voor De Stroming en SOOLvA ook hoog. In schooljaar 2021-2022 is er sporadisch een negatief advies gegeven, verdeeld over de verschillende besturen.

Tabel 2.8: Verstrekte beschikkingen per schoolbestuur

Bestuur/ school	Aantal leerlingen	Verwijs- percentage so/sbo	Arrange- menten	TLV's so	TLV's sbo	Adviezen	Negatief
Leerrijk*	2.760	0,6%	18	3	13	9	0
Bravoo	1.590	0,6%	20	3	6	4	1
Willem van Oranje*	663	0,8%	13	3	2	0	0
Scala	3.455	0,3%	33	1	8	6	0
SOOLVA	278	0%	2	0	0	2	1
Talents	111	0%	4	0	0	0	0
De Stroming	199	0,5%	3	0	1	3	0
De Brug	112	1,8%	6	1	1	0	1
De Rank	270	0%	9	0	0	0	0
De Hoeksteen	413	0%	1	0	0	0	0
Het Zilverlicht	144	2,1%**	0	3	8	5	0
De Leilinde	84	0%**	0	0	6	0	0
Totaal	10.079	0,6%	109	14	45	29	3

*) Zonder sbo

**) Enkel verwijzing naar het so

In tabel 2.9 is te zien hoeveel leerlingen direct aangemeld zijn vanuit voorschoolse voorzieningen op het so en hoeveel leerlingen het so doorgeplaatst heeft naar het sbo. Dat is ook voor de aanmeldingen vanuit de voorschoolse voorzieningen gedaan en voor scholen van buiten het swv. Hierin is te zien dat 17 leerlingen direct aangemeld zijn op het speciaal onderwijs. Op het sbo hebben we in andere tabellen kunnen zien dat er 14 leerlingen direct aangemeld zijn op het sbo. In vergelijking met het voorgaande jaar is er een daling van het directe aantal aanmeldingen op het so te zien en een stijging van het aantal directe aanmeldingen op het sbo. Een ontwikkeling die past bij de koers van het swv. De voorschoolse voorzieningen blijven nog gebruik maken van de adviesfunctie

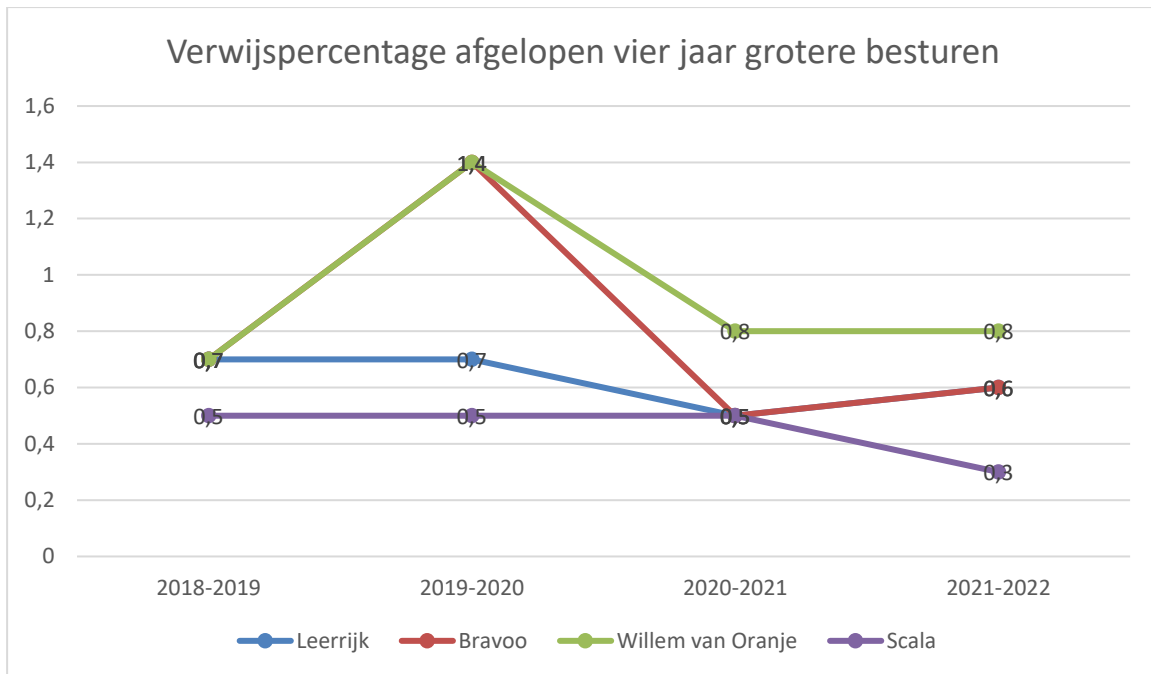
van de TAC, maar we zien het aantal adviesvragen teruglopen. Daarentegen wordt gezien dat de voorschoolse instellingen zelf steeds vaker contact hebben met de scholen, waarna er een TLV-aanvraag of arrangementsaanvraag bij het swv gedaan wordt vanuit regulier onderwijs. Het aantal aanvragen voor een TLV sbo van buiten de regio is gering. Dat heeft ook te maken met de vereenvoudiging van de bekostigingssystematiek, waarbij de TLV van het oorspronkelijke swv niet meer omgezet hoeft te worden door ons swv.

Tabel 2.9: Verstrekte beschikkingen aan so-scholen en voorzieningen van buiten het swv

Bestuur/ school	(Directe instroom) so	(Doorplaatsing) sbo	Advies	Negatief
Biezonderwijs	7	2	0	0
HUB	2	1	0	0
Saltho	1	0	1	0
OC Leijpark	3	0	0	0
Gabriël	4	0	0	0
Voorschoolse voorzieningen	0	1	3	0
Scholen buiten swv	0	1	0	0

17

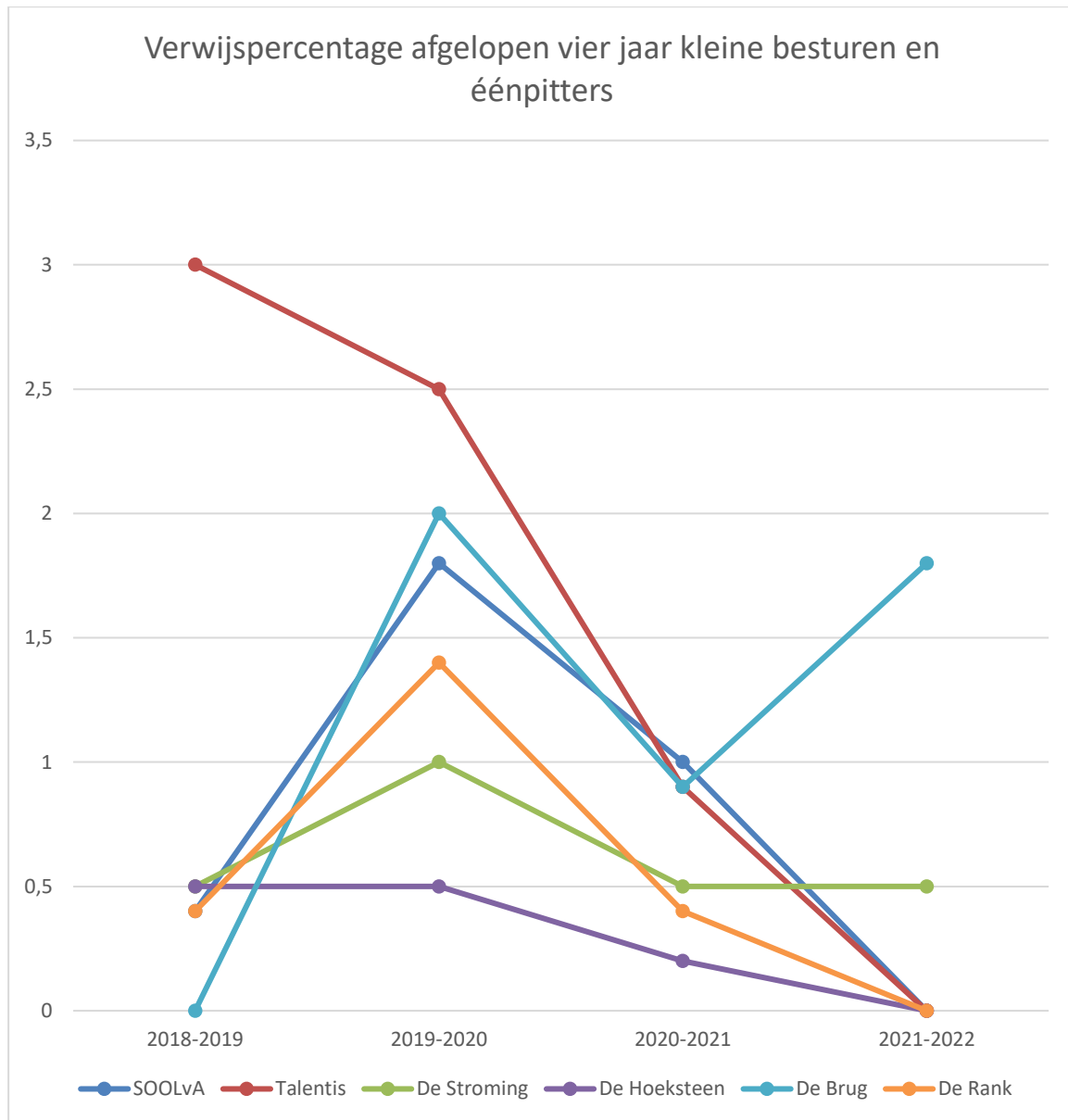
Figuur 2.8 laat de verwijspersentages van de schoolbesturen zien in de afgelopen vier jaar. Zo kunnen de persentages van dit jaar afgezet worden tegen voorgaande jaren en worden trends zichtbaar.



Figuur 2.8 Verwijspercentage so+sbo van de grote besturen in de afgelopen 4 schooljaren

Bij de grotere besturen is te zien dat het verwijspercentage van Willem van Oranje na een sterke daling in schooljaar 2020-2021, nu stabiel blijft. Het verwijspercentage van Bravo en Leerrijk stijgt met 0,1% licht. Scala laat na drie stabiele jaren nu een daling in de verwijzingen zien. Het verwijspercentage van Willem van Oranje ligt relatief hoog. Er wordt nu stabiliteit in de cijfers gezien, waarbij het mooi zou zijn als dit nog iets verder kan dalen. Binnen Bravoo lijkt de stabiliteit in het verwijsgedrag weer gevonden te zijn. Het altijd al lage verwijspercentage van Scala daalt nu meer. Het zou mooi zijn als zij kunnen achterhalen waarom het gedaald is, wat er goed werkt en dit te delen met de andere besturen die daar hun voordeel wellicht mee kunnen doen.

Figuur 2.9 laat zien dat bij de meeste éénpitters of kleinere schoolbesturen een daling in het verwijspercentage te zien is en dat deze daling het vorige schooljaar al was ingezet. Zowel bij SOOLvA, Talentis, De Hoeksteen en De Rank is deze verdere daling te zien. De Stroming laat nu een stabilisering in het aantal verwijzingen zien. De Burg schommelt nog altijd sterk in het aantal verwijzingen. In combinatie met een relatief groot aantal arrangementen is het goed om voor deze school te onderzoeken waar die grote vraag naar zware ondersteuning vandaan komt en hoe daar eventueel in de basis al meer op ingespeeld kan worden vanuit teamscholing o.i.d.



Figuur 2.9 Verwijspercentage kleinere schoolbesturen en éénpitters in de afgelopen 4 schooljaren

Een andere belangrijke vraag om te beantwoorden is of die verwijzingen voornamelijk naar het so of naar het sbo gedaan worden. Met de verbrede toelating op het sbo is het de opdracht van het swv om voornamelijk leerlingen, als ze doorverwezen worden, binnen het sbo op te kunnen vangen. In tabel 2.10 is opgenomen hoe de verwijspercentages tussen so en sbo zich verhouden per schoolbestuur.

Tabel 2.10: verwijsperscentage uitgesplitst naar so en sbo

		2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
Leerrijk*	TLV sbo	13	0,5%	17	0,6%	8	0,3%	6	0,2%	13	0,5%
	TLV so	9	0,3%	4	0,1%	12	0,4%	7	0,2%	3	0,1%
Bravoo	TLV sbo	10	0,6%	8	0,5%	10	0,6%	5	0,3%	6	0,4%
	TLV so	11	0,7%	4	0,2%	13	0,8%	3	0,2%	3	0,2%
Scala	TLV sbo	14	0,4%	11	0,3%	9	0,3%	9	0,3%	8	0,2%
	TLV so	7	0,2%	6	0,2%	7	0,2%	7	0,2%	1	0,02%
Willem van Oranje*	TLV sbo	5	0,8%	1	0,2%	3	0,5%	2	0,3%	2	0,3%
	TLV so	5	0,8%	3	0,5%	5	0,9%	3	0,5%	3	0,5%
SOOLvA	TLV sbo	1	0,4%	1	0,4%	4	1,5%	1	0,4%	0	0%
	TLV so	0	0%	0	0%	1	0,4%	2	0,7%	0	0%
De Stroming	TLV sbo	0	0%	1	0,5%	1	0,5%	0	0%	1	0,5%
	TLV so	0	0%	0	0%	1	0,5%	1	0,5%	0	0%
De Hoeksteen	TLV sbo	1	0,2%	2	0,5%	2	0,5%	1	0,2%	0	0%
	TLV so	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
De Vlechter	TLV sbo	0	0%	0	0%	3	2,5%	0	0%	0	0%
	TLV so	1		3	3%	0	0%	1	0,9%	0	0%
De Rank	TLV sbo	1	0,4%	1	0,4%	2	0,7%	1	0,4%	0	0%
	TLV so	0	0%	0	0%	2	0,7%	0	0%	0	0%
De Brug	TLV sbo	1	1%	0	0%	2	2%	0	0%	1	0,9%
	TLV so	0	0%	0	0%	0	0%	1	0,9%	1	0,9%

In bovenstaande tabel is te zien dat het verwijsperscentage voor het sbo voor Leerrijk weer toeneemt en voor het so daalt. Ook binnen Bravoo is te zien dat het verwijsperscentage naar het sbo stijgt, maar het verwijsperscentage naar het so blijft gelijk aan vorig jaar. Binnen Scala dalen beide verwijsperscentages, waarbij de meeste verwijzingen naar het sbo gebeuren. Dat is vergelijkbaar met voorgaande jaren, maar is het aantal verwijzingen naar het so sterk gedaald naar bijna 0%. Willem van Oranje laat een stabiel beeld zien ten aanzien van beide verwijsperscentages, waarbij er nog altijd meer verwezen wordt naar het so dan het sbo. Doordat SOOLvA dit jaar geen leerlingen verwezen heeft naar het sbo (voor één aanvraag werd een negatief besluit genomen door het swv) dalen de verwijzingspercentages naar 0%. De Stroming heeft de verwijzingen weer gekeerd van het so naar het sbo. Binnen De Hoeksteen, De Vlechter en De Rank dalen de verwijzingspercentages voor zowel het sbo als het so naar 0%. De Brug kent een gelijk verwijsperscentage naar het sbo en het so.

Over het algemeen kan gesteld worden dat het verwijsperscentage binnen alle besturen voor het sbo hoger ligt dan voor het so. Alleen Willem van Oranje is hier een uitzondering op. Vorig jaar verwezen nog slechts de helft van de scholen de meeste leerlingen naar het sbo. Hiermee is te zien dat er weer

meer leerlingen binnen de eigen regio opgevangen worden in plaats van op het verder weggelegen so. Dit is een goede eerste stap om de deelnamepercentages af te laten nemen en meer ondersteuning op de reguliere scholen in de regio mogelijk te maken.

2.6 Onder instroom

De laatste blijkt uit de cijfers dat er steeds meer leerlingen vanuit de onder instroom instromen op het speciaal (basis-)onderwijs. Het aantal verwijzingen vanuit de reguliere basisscholen neemt juist af. Om grip te houden op de deelnamepercentages is het dus van belang dat het swv goed zicht houdt op de leerlingstromen vanuit de onder instroom en waar mogelijk kijkt of deze leerlingen toch in regulier onderwijs kunnen starten of op termijn een overstap van het s(b)o naar een minder ondersteunende onderwijsomgeving kunnen maken. Tabel 2.11 laat zien hoeveel procent van het aantal TLV-aanvragen voor leerlingen vanuit de onder instroom wordt gedaan.

Tabel 2.11: percentage totaal aantal aanvragen TLV vanuit onder-instroom

Schooljaar	Aantal TLV's onder-instroom	Totaal aantal nieuwe TLV's	% van aantal aanvragen TLV
2016-2017	12	92	13%
2017-2018	18	116	15,5%
2018-2019	13	107	12%
2019-2020	20	132	15%
2020-2021	30	101	29,7%
2021-2022	30	88	34%

De cijfers laten zien dat er in schooljaar 2021-2022 wederom een toename is van het percentage leerlingen vanuit de onder instroom waar een TLV voor aangevraagd wordt. Ruim een derde van het aantal aanvragen gebeurt voor leerlingen uit deze onder instroom. In het merendeel van de gevallen worden de aanvragen door de so of sbo-scholen zelf gedaan, waardoor het regulier onderwijs deze leerlingen niet zien en niet de inschatting kan maken of zij de leerlingen wellicht zelf met een arrangement hadden kunnen ondersteunen.

Tabel 2.11a en 2.11b laten zien hoe de verschillen tussen TLV's voor het sbo en voor het so eruit zien als het gaat om leerlingen uit de onder instroom

Tabel 2.11a: percentage aanvragen TLV sbo vanuit onder instroom

Schooljaar	Aantal TLV's sbo onderinstroom	Totaal aantal nieuwe TLV's sbo	% van aantal aanvragen TLV sbo
2016-2017	7	64	10,9%
2017-2018	7	64	10,9%
2018-2019	1	58	1,7%
2019-2020	5	62	8,1%
2020-2021	11	45	24,4%
2021-2022	14	53	26,4%

Voor het sbo kan gesteld worden dat het percentage afgegeven TLV's vanuit de onder instroom gestaag blijft stijgen.

Tabel 2.11b: percentage aanvragen TLV so vanuit onder instroom

Schooljaar	Aantal TLV's onderinstroom	Totaal aantal nieuwe TLV's	% van aantal aanvragen TLV
2016-2017	5	28	17,9%
2017-2018	11	52	21,2%
2018-2019	12	49	24,5%
2019-2020	15	70	21,4%
2020-2021	19	56	33,9%
2021-2022	16	35	45,7%

Voor het so wordt duidelijk dat bijna de helft van de nieuw afgegeven TLV's voor leerlingen vanuit de onder instroom is. Dit percentage groeit sterker dan voor leerlingen die starten op het sbo. Waar reguliere basisscholen het aantal verwijzingen naar het so weten te beperken, loopt het aandeel vanuit deze onder instroom alleen maar verder op.

2.7 Analyse op onderwijsbehoeften

Tabel 2.12 bevat een overzicht op basis van onderwijsbehoeften. Hiervoor is er per afgegeven beschikking gekeken op basis van welke ondersteuningsvraagstukken dat gedaan is. Het kan dus zijn dat er een beschikking afgegeven is voor meerdere onderwijsbehoeften.

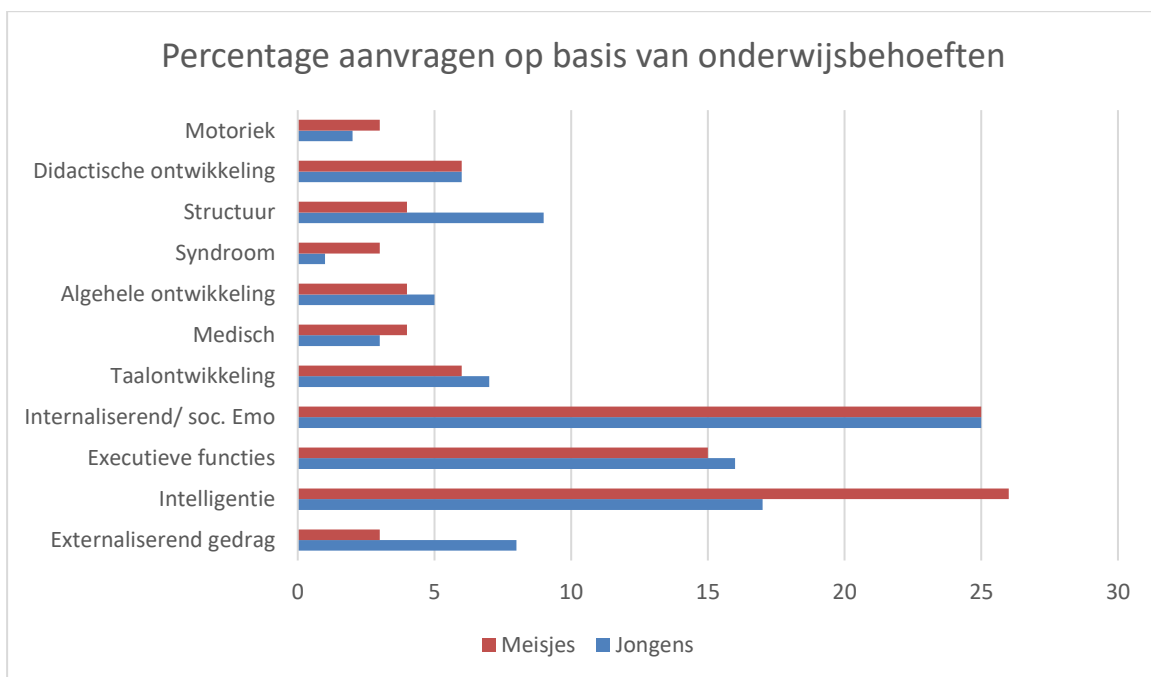
Tabel 2.12: Aantal afgegeven beschikkingen op onderwijsbehoefte

Onderwijsbehoefte op basis van...	Totaal	Percentage	TLV so	TLV sbo	Arr.	Advies	Negatief
Internaliserend gedrag/ sociaal-emotioneel	176	25%	34	57	68	15	2
Intelligentie	143	20%	29	62	36	16	0
Executieve functies	112	16%	10	31	67	3	1
Taalontwikkeling	47	7%	11	24	2	9	1
Structuur	52	7%	23	21	6	2	0
Externaliserend gedrag	48	7%	22	11	8	6	1
Didactische ontwikkeling	43	6%	9	14	12	6	2
Algehele ontwikkeling	34	5%	17	11	2	4	0
Medisch	21	3%	13	1	4	3	0
Motoriek	19	3%	4	7	7	0	1
Syndroom	12	2%	5	1	6	0	0
Totaal	707	100%	-	-	-	-	-

Uit deze gegevens blijkt dat nog altijd de meeste aanvragen worden gedaan voor leerlingen met internaliserende en/of sociaal-emotionele problematiek. Daarnaast spelen vaak problemen rond de intelligentie - zoals een lagere intelligentie, grote verschillen tussen de verschillende indexen of een intelligentie op hoogbegaafd niveau – en problemen rond de executieve functies. Het zijn vaak leerlingen die in de klas niet tot werken komen, veel aansturing en aansporing van de leerkracht hebben en het eigen werk onvoldoende kunnen overzien. De minste aanvragen worden gedaan voor leerlingen die forse problemen ervaren vanwege een bepaald syndroom of rond de motoriek. Bij de TLV's voor het so is te zien dat de meeste aanvragen gedaan worden voor leerlingen met behoeften rond internaliserende of sociaal-emotionele problematiek, behoeften ten aanzien van problemen met de intelligentie en veel structuurbehoefte leerlingen. Binnen het so zijn de aanvragen voor leerlingen die externaliserend gedrag laten zien nog relatief hoog. Leerlingen worden voornamelijk naar het sbo verwezen vanwege problemen met de intelligentie en internaliserende of sociaal-emotionele problemen. Daarnaast zijn er veel leerlingen die ondersteuning nodig hebben ter ondersteuning van de executieve functies en bij de taalontwikkeling. Ook zijn het leerlingen die lager presteren dan dat op basis van de intelligentie verwacht zou mogen worden. Dit komt vaak voort vanuit bijkomende problematiek zoals hierboven benoemd. De arrangementen worden veelal ingezet ter versterking van de executieve functies van leerlingen en om problemen op sociaal-emotioneel gebied (vaak rond welbevinden, zelfbeeld en sociale vaardigheden) te ondersteunen. Er zijn nauwelijks arrangementen voor leerlingen met problemen in de taalontwikkeling. Deze ondersteuning wordt vanuit cluster 2 toegewezen. De meeste adviezen worden gevraagd voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben op het gebied

van intelligentie (aangepast aanbod), internaliserende of sociaal-emotionele problematiek en ondersteuning op het gebied van de taalontwikkeling. Dat is te verklaren vanuit het gegeven dat veel adviesaanvragen voor leerlingen vanuit de vroegbehandeling van Kentalis worden gedaan. Kentalis stelt deze adviesvraag zelf of doet dit via de school waar de leerling is aangemeld. Daarnaast worden veel adviezen gevraagd voor leerlingen die eigenlijk op de reguliere basisschool wel passend aanbod kunnen krijgen, maar die daar een zwak zelfbeeld of verminderd welbevinden aan over houden.

In figuur 2.10 zijn de verschillen in onderwijsbehoeften op basis waarvan aanvragen gedaan worden tussen jongens en meisjes in kaart gebracht. Deze figuur laat zien dat de meeste aanvragen voor meisjes worden gedaan voor problemen rond de intelligentie en internaliserende/ sociaal-emotionele problematiek. Voor jongens ligt het groots aantal aanvragen op dezelfde gebieden, waarbij de executieve functies nog een belangrijke reden zijn voor de aanvraag bij het swv. Jongens laten een duidelijk grotere ondersteuningsbehoefte op het gebied van externaliserend gedrag en structuur zien dan meisjes. Meisjes hebben juist vaker ondersteuning nodig door problemen rond de intelligentie. De overige gebieden laten slechts kleine verschillen zien.



Figuur 2.10 Percentage aanvragen op basis van onderwijsbehoeften

2.8 Thuiszitters²

Elk kwartaal worden de thuiszitters geregistreerd, zoals afgesproken in het protocol thuiszitters. Hiervoor worden de aantallen bij de leerplichtambtenaar opgevraagd en bij de scholen. Het gaat om vrijgestelde leerlingen en absoluut en relatief verzuim.

In de periode van 1 augustus 2021 tot 1 augustus 2022 kende het swv 9 absoluut verzuimers, 32 vrijstellingen onder 5a, geen langdurig relatief verzuimers op het SO en 24 langdurig relatief verzuimers op het regulier onderwijs. Deze getallen zullen hieronder verder toegelicht worden.

Absoluut verzuimers

Het gaat hier om leerlingen die wel in de gemeente wonen en die leerplichtig zijn, maar die niet ingeschreven staan bij een school. Voor 8 leerlingen is er een onderzoek gedaan naar de woonplaats. Bij deze leerlingen is het vermoeden dat zij in gemeente A ingeschreven staan, maar in gemeente B woonachtig zijn. Daarom zijn deze leerlingen na verificatie uiteindelijk uitgeschreven bij de gemeente en is er dus geen sprake van verzuim. Voor de andere leerling is er geen passende onderwijsplaats, maar willen ouders (nog) geen ontheffing van de leerplicht aanvragen. Inmiddels zijn er gesprekken gevoerd met het VSO en wordt vanaf volgend schooljaar getracht deze leerling vanuit het VO onderwijs aan te bieden.

Vrijstellingen onder 5a

Leerlingen die hieronder vallen hebben een vrijstelling omdat zij lichamelijk en of psychisch niet in staat zijn om onderwijs te volgen. Het kunnen leerlingen zijn met een dusdanig ernstige handicap dat er alleen zorg geboden kan worden in plaats van onderwijs. Het zijn kinderen die naar dagbesteding/dagbehandeling gaan. Ook betreft het hier leerlingen die (tijdelijk) geen deel kunnen nemen aan onderwijs omdat zij niet in een groep kunnen functioneren. Vanuit overbelasting volgen zij tijdelijk geen onderwijs meer, met als doel wel zo snel mogelijk weer terug te keren naar onderwijs. Jaarlijks wordt in overleg met het swv gekeken in hoeverre onderwijs weer mogelijk is.

Ten opzichte van vorig schooljaar zijn er wederom meer vrijstellingen onder 5a geregistreerd. Daarmee lijkt het aantal vrijstellingen toe te nemen, maar er zijn ook tien leerlingen die na de zomervakantie starten binnen onderwijs. Het is niet vreemd dat deze aantallen iets oplopen door enerzijds een betere registratie en anderzijds leerlingen die voor de volledige schoolloopbaan een vrijstelling krijgen, minimaal acht jaar op deze lijst blijven staan. Juist doordat er weer tien leerlingen gaan starten in onderwijs, is de verwachting dat er minder leerlingen met een vrijstelling thuiszitten dan voorheen. Het merendeel van de leerlingen waar een vrijstelling onder 5a is afgegeven starten later dat schooljaar alsnog in onderwijs, maar een start op 5-jarige leeftijd komt te snel voor hen.

² Er worden 3 typen thuiszitters geregistreerd door het samenwerkingsverband. Absoluut verzuimers zijn leerlingen die wel ingeschreven staan bij een gemeente, leerplichtig zijn, maar niet ingeschreven zijn bij een school. Langdurig relatief verzuimers zijn leerplichtige leerlingen die wel ingeschreven staan bij een school maar die langer dan 4 weken ongeoorloofd verzuimen. Tot slot zijn er leerlingen waar vrijstelling voor verleend is vanwege ernstige lichamelijke of psychische problemen.

Doorgaans starten deze leerlingen op een “natuurlijk” moment zoals na de zomer- of kerstvakantie. Leerlingen die een vrijstelling hebben gekregen vallen overigens niet onder de thuiszitters.

Langdurig relatief verzuim

Op regulier en speciaal onderwijs samen spreken we in schooljaar 2021-2022 in totaal over 24 thuiszitters. Voor dertien leerlingen is uiteindelijk wel een passende plaats gevonden, maar dit heeft langer dan 4 weken geduurd. In de tussentijd was de leerling niet meer welkom op de school waar hij of zij ingeschreven stond of kon de leerling vanwege psychische klachten niet meer naar de school van herkomst. Voor diverse leerlingen staat het verzuim nog open. Hiervoor zijn verschillende redenen. Eén leerling wordt door ouders thuisgehouden. De leerplichtambtenaar is hierbij betrokken en houdt in de gaten of de leerling op een andere school gaat starten. Eén leerling is na een lange periode van verzuim weer gestart op school. Omdat deze start kwetsbaar is, wil de school de situatie aankijken voordat ze een einddatum voor het verzuim indienen. Bij een andere leerling wordt onderzocht of hij daadwerkelijk in Polen ingeschreven is op een school, zodat hij hier uitgeschreven kan worden. Tot slot volgen drie leerlingen behandeling. Vanwege de problematiek kunnen de leerlingen in de tussentijd niet naar school. Zij zijn als langdurig relatief verzuimer opgegeven, maar horen eigenlijk onder de variawet.

De leerlingen zijn in beeld en worden waar mogelijk terug begeleid naar onderwijs. De doorlooptijd die daarvoor nodig is, is nog te lang. Het swv streeft samen met de scholen naar een zo kort mogelijke periode van thuiszitten. Het doorlopen van de stappen vanuit het thuiszittersprotocol blijft aandacht vragen. Daarnaast ook het onderscheid tussen thuiszitters en leerlingen die vallen onder de variawet. Hier moeten zowel scholen als het swv scherper op blijven om de cijfers zuiver te houden.

Voor overzichten van thuiszitters per gemeente wordt verwezen naar de kwartaalrapportages van de thuiszitters die gemaakt worden. Uit deze kwartaalrapportages komt naar voren dat er relatief veel thuiszitters op Linus zijn. Daarnaast heeft het sbo over het algemeen meer thuiszitters dan de reguliere scholen. Opvallend is het geringe aantal thuiszitters vanuit de so-scholen, waar juist meer problemen rond de schoolgang verwacht kunnen worden. Het lijkt goed om te onderzoeken waar deze verschillen vandaan komen. Wellicht is op deze scholen het onderscheid tussen thuiszitters volgens de wettelijke definitie en de variawet al duidelijker dan voor de reguliere scholen.

2.9 Covid en invloed op aanvragen

In schooljaar 2021-2022 hebben de basisscholen een week eerder kerstvakantie gehad. Hiermee is er in schooljaar 2021-2022 slechts 1 week sprake geweest van een officiële schoolsluiting. Daarnaast hebben scholen echter te kampen gehad met veel personeelsuitval of klassen die in quarantaine moesten, waardoor het onderwijs afwisselend fysiek op school of digitaal op afstand heeft plaatsgevonden. Hierdoor heeft ook dit schooljaar het onderwijs niet op normale wijze doorgang

kunnen vinden, evenals de extra ondersteuning aan leerlingen. In deze paragraaf zal worden beschreven op welke wijze het swv de invloed van Covid op de aanvragen van TLV's en arrangementen heeft gezien.

Ten aanzien van de arrangementen wordt gezien dat er dit schooljaar minder nieuwe aanvragen voor arrangementen zijn gedaan. Vooral in het eerste half jaar van het schooljaar bleef het aantal aanvragen voor arrangementen beperkt. Datzelfde beeld is gezien voor de TLV-aanvragen. Pas rond maart/ april begonnen de aanvragen in vlot tempo binnen te stromen. Een mogelijke verklaring voor het uitblijven van de arrangementsaanvragen is wellicht de beschikbaarheid over de NPO-middelen, waardoor scholen meer ondersteuning mogelijk kunnen maken op de eigen school. Daardoor is wellicht ondersteuning vanuit een arrangement van het swv niet nodig geweest. Een andere verklaring die wat meer zorgen baart is, zoals genoemd, het groeiende personeelstekort.

Voor de TLV-aanvragen geldt dat deze ook pas laat in het schooljaar kwamen. Mogelijk is eerst geprobeerd om de leerlingen met de inzet van NPO-middelen toch te ondersteunen op de eigen school, maar bleek de vooruitgang onvoldoende om op regulier onderwijs te kunnen blijven. Daarnaast zijn er veel leerlingen waarbij onderzoeken of behandelingen zijn uitgesteld en waardoor er pas later inzichtelijk was wat de onderliggende problematiek is en hoe goed deze leerlingen met extra begeleiding binnen en buiten school te ondersteunen zijn. Dat heeft geleid tot een vertraging in de aanvragen bij de TAC. Daarnaast zijn er scholen met "achterstallig onderhoud" vanwege vertrekkende of uitgevallen IB'ers.

Voor het komende schooljaar is het belangrijk om te blijven monitoren of het aantal aanvragen (met name voor de TLV's) laag blijft of dat er na het stoppen van de NPO-financiering toch meer aanvragen bij het swv komen. Daarnaast blijft het belangrijk om de redenen voor de verwijzing goed te doorgronden met elkaar. Veel wisseling in personeel voor een groep kan immers onrust voor de leerlingen, maar ook voor het team betekenen, waardoor er minder ruimte is om leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften te begeleiden in de klas. Vaak is er in dit soort situaties een groter verwijsgedrag te zien. Gezien de deelnamepercentages binnen het swv moeten we hier allen alert op blijven en zien hoe we deze leerlingen en teams door een dergelijke onrustige periode kunnen leiden, zonder dat dit ten koste gaat aan thuisnabij onderwijs voor leerlingen.

3. De kwalitatieve gegevens over de uitvoering van de werkzaamheden van de TAC

Vorig jaar is er een uitgebreide evaluatie onder IB'ers uitgezet. Dit jaar is met name met de TAC-leden zelf geëvalueerd over de werkzaamheden en de wijze waarop de ondersteuning aan leerlingen versterkt kan worden. In het schooljaar 2022-2023 wordt een externe evaluatie over de (werkwijze van) de TAC uitgevoerd.

3.1 Samenstelling

De TAC bestaat momenteel uit een orthopedagoog-generalist, een orthopedagoog, een maatschappelijk werker en een onderwijskundige die tevens het ambtelijk secretariaat en het voorzitterschap op zich neemt. Hiermee voldoet de TAC aan de wettelijke eisen. Dit schooljaar zijn er twee nieuwe leden gestart in de TAC. Eén lid heeft ervaring binnen het sbo van het swv en binnen de jeugdhulp. Het andere lid komt vanuit het cluster 2 onderwijs en van buiten de regio. Daarmee wordt een volledig onafhankelijke blik gewaarborgd. Daarnaast is dit lid tevens werkzaam binnen de jeugdhulp. De leden zijn inmiddels goed op elkaar ingespeeld, durven kritisch te zijn naar elkaar en vullen elkaar waar nodig aan. Dit wordt gewaardeerd.

3.2 Voortraject

Met de TAC-leden is gekeken naar manieren waarop de ondersteuningsstructuur beter weggezet kan worden. Daar werden nog mogelijkheden gezien in het versterken van de ondersteuningsstructuur binnen de besturen, waarmee er meer gelaagd naar een aanvraag toegewerkt wordt. Nu is niet altijd te zien wat scholen vanuit eigen middelen hebben ingezet bovenop de basisondersteuning. Door daar meer nadruk op te leggen en dat zichtbaar te maken in de documenten, worden scholen er ook meer toe gezet om deze middelen juist voor de leerlingen die dat nodig hebben, gericht in te zetten. Dit is inmiddels verwerkt in de documenten die aangepast zijn naar de nieuwe routing naar de TAC.

Een tweede aanpassing betreft het inperken van de keuze voor een bepaald type TLV. Dit schooljaar konden scholen nog aangeven of er een TLV voor het sbo of het so aangevraagd werd, maar met ingang van schooljaar 2022-2023 ligt die beslissing bij de TAC. In de aanloop naar deze nieuwe procedure hebben DBG'ers meer aangestuurd op een adviesvraag bij twijfel om te voorkomen dat ouders eerst zich zouden oriënteren op een bepaald type school en daarna weer andere scholen zouden moeten bezoeken.

3.3 Procedure tijdens de vergadering

De TAC-leden ervaren de procedure tijdens de vergadering als snel en efficiënt. Door een gedegen voorbereiding vooraf en TAC-leden die elkaars overwegingen al hebben kunnen lezen, kan er op de vergaderdagen snel met elkaar besproken worden welke belangrijke vragen er nog gesteld moeten

worden voor het nemen van een besluit en welke adviezen we mee willen geven. Wel is de wens uitgesproken om te zoeken naar een manier waarop deze adviezen beter opgevolgd kunnen worden in plaats van pas achteraf als er een verlenging wordt aangevraagd.

Verder is de TAC veel tijd kwijt aan het behandelen van aanvragen voor verlengingen van de TLV. Doorgaans worden al deze TLV's verlengd (dit jaar zijn alle verlengingen toegewezen), maar wordt er over een aantal leerlingen langer doorgesproken over de mogelijkheid voor een terugplaatsing. Ook bij de s(b)o-scholen heerst er onvrede over de huidige procedure, omdat zij steeds veel tijd en aandacht moeten steken in deze verlengingen. Hoewel het belangrijk is de loopbaan van een leerling goed te blijven volgen, acht de commissie en het swv het gesprek over leerlingen die mogelijk teruggeplaatst kunnen worden van groter belang. Dit jaar heeft het swv een nieuwe werkwijze ontwikkeld, waarbij TLV's tot einde basisschoolperiode worden afgegeven, maar het swv één tot twee keer per jaar op gesprek gaat bij de individuele s(b)o-scholen om door te spreken welke leerlingen wellicht een overstap naar het sbo of regulier onderwijs kunnen maken.

4. Conclusies en aanbevelingen

In dit rapport zijn veel gegevens de revue gepasseerd. Hieruit kunnen aanbevelingen van de TAC gehaald worden aan de directeur-bestuurder van het swv. In de komende paragrafen lopen we de aanbevelingen door. Allereerst starten we met een evaluatie van de kwantitatieve doelstellingen uit het ondersteuningsplan. Vervolgens worden overige positieve ontwikkelingen geschetst en de aandachtspunten. Daaruit volgen de aanbevelingen voor het volgende schooljaar.

Ontwikkelingen in schooljaar 2021-2022

Conclusies ten aanzien van de getalsmatige ontwikkelingen en verbrede toelating

Allereerst verdienen de reguliere schoolbesturen complimenten. De scholen/ schoolbesturen hebben ervoor weten te zorgen dat -ondanks zware omstandigheden rond het groeiende personeelstekort- de verwijspersentages voor hun ingeschreven leerlingen stabiliseren of soms zelfs dalen. Waar nodig hebben zij daarvoor extra ondersteuning in de vorm van een arrangement aangevraagd. Maar deze kentering verdient complimenten richting de reguliere scholen.

In hoofdstuk 1 zijn enkele doelstellingen beschreven die in het Ondersteuningsplan zijn geformuleerd:

- Het percentage leerlingen op scholen voor speciaal onderwijs is maximaal 1,32%.
- Het percentage leerlingen op scholen voor speciaal basisonderwijs is maximaal 2,72%.
- Alle leerlingen gaan naar school. Het swv kent geen thuiszitters.

Het deelnamepercentage so lag op 1 oktober op 2,12% en daarmee bijna een procentpunt hoger dan het beoogde deelnamepercentage. Het landelijke deelnamepercentage so lag op dat moment op 1,87, waarmee het swv ook boven het landelijke percentage blijft. Het aantal nieuw afgegeven TLV's is voor het tweede jaar op rij gedaald. Wel is het percentage vanuit de onder instroom gestegen. Als deze leerlingen allemaal tot einde basisschoolperiode zouden blijven op het so, loopt het deelnamepercentage verder op. Anderzijds zijn er hierdoor wel meer kansen om leerlingen ook nog een overstap naar een minder ondersteunende voorziening te laten maken.

Het deelnamepercentage op het sbo ligt op 2,26%. Daarmee behaalt het swv ruimschoots het eigen doel en blijft het onder het landelijke deelnamepercentage van 2,51%. Maar gezien de geschiedenis van het swv waarbij het deelnamepercentage so onder het landelijk gemiddelde lag en het deelnamepercentage sbo daarboven in verband met de verbrede toelating, waarmee er meer leerlingen binnen de eigen regio begeleid konden worden, staat dit haaks op de ontwikkelingen die het swv nastreeft. Wel is te zien dat het aantal nieuwe aanvragen sbo toeneemt en het nieuw aantal aanvragen so afneemt, waarmee in schooljaar 2021-2022 een kentering van de leerlingstromen heeft plaatsgevonden en weer meer leerlingen thuisnabij een passende onderwijsplaats hebben gevonden. De volgende uitdaging is om van deze leerlingen ook meer leerlingen op regulier onderwijs te kunnen begeleiden.

Conclusies ten aanzien van de arrangementen

Er is een kleine daling in het aantal arrangementen te zien, maar er worden meer arrangementen verlengd dan in het voorgaande jaar. In bovenstaande tekst worden de NPO-middelen en het groeiende lerarentekort als mogelijke oorzaken hiervoor gegeven. Een andere verklaring zou kunnen zijn dat de scholen de eigen basisondersteuning steeds verder hebben versterkt, waardoor ze zelf meer leerlingen kunnen ondersteunen zonder daarbij middelen van het swv nodig te hebben. Dat zou echter ook moeten betekenen dat er op termijn een daling in de deelnamepercentages te zien zouden moeten zijn. Aangezien het totaal aantal nieuw aangevraagde TLV's gedaald is, is dit wellicht in de nieuwe deelnamepercentages van 1 oktober 2022 al zichtbaar, maar daar kan nu nog geen uitspraak over gedaan worden.

Conclusies ten aanzien van de terugplaatsingen

Het aantal terugplaatsingen blijft bescheiden, maar lijkt iets toe te nemen ten opzichte van andere jaren. Er zijn in schooljaar 2021-2022 vier terugplaatsingsarrangementen aangevraagd, maar uit gesprekken en gegevens vanuit Vensters blijkt dat er meer terugplaatsingen zijn geweest. Zo zijn er vijf leerlingen teruggestroomd van het sbo naar regulier onderwijs. Drie van deze leerlingen kwamen van een sbo buiten de regio. Daarnaast zijn er acht leerlingen vanuit het so naar regulier basisonderwijs overgestapt. Hier zitten echter ook leerlingen bij die vanuit cluster 2 die de overstap hebben gemaakt. De eerste stappen rond terugplaatsing zijn gezet, waarbij de eigen aangesloten speciale (basis-)scholen nog alerter mogen zijn op mogelijke terugplaatsingen van leerlingen. Dat vraagt echter van de reguliere scholen ook dat zij open moeten staan om deze leerlingen te ontvangen. Dat zal één van de belangrijkste vraagstukken worden voor de gebiedsgerichte benadering.

Conclusies ten aanzien van de onderinstroom

Met steeds verder oplopende percentages (zie hiervoor tabel 2.11, 2.11 a en 2.11b), vraagt de onderinstroom aandacht. In schooljaar 2021-2022 is er een procedure ontwikkeld, waarmee de onderinstroom mogelijk meer gereguleerd kan worden en waarmee ook meer de link met regulier onderwijs gelegd kan worden. Daarmee kan het swv in theorie enerzijds meer leerlingen richting de verbrede toelating op de sbo-scholen verwijzen en anderzijds de stap richting regulier onderwijs open houden als daartoe kansen gezien worden. Zeker ook omdat gezien wordt dat de adviesfunctie van de TAC steeds minder vanuit de gespecialiseerde voorzieningen gebruikt wordt, is het van belang om deze doelgroep nauwgezet te volgen en waar mogelijk naar een lichtere ondersteunende voorziening te begeleiden. Ook dit jaar heeft de TAC weer aanvragen voorbij zien komen waar ouders al met bijna twee benen in het so stonden, waarna de aanvraag pas bij de TAC ingediend werd en in die zin er nauwelijks nog ruimte was om anders te beslissen dan de TLV die werd aangevraagd. De gebiedsgerichte benadering kan een belangrijke rol gaan spelen bij de opvang van leerlingen vanuit deze onderinstroom.

Conclusies ten aanzien van de thuiszitters

Het aantal thuiszitters blijft aandacht vragen. Met het nieuwe protocol is het swv eerder betrokken, maar zitten leerlingen nog altijd langer dan vier weken thuis voordat er een passende oplossing gevonden is. Wel worden leerlingen veelvuldig als langdurig relatief verzuimer opgegeven, terwijl voor deze leerlingen de Variawet is ingezet of ingezet zou moeten worden en er dus formeel niet over een thuiszitter gesproken hoeft te worden. Daarnaast is te zien dat het aantal vrijstellingen oploopt, maar dat deze doorgaans voor een korte periode afgegeven worden, waarna de leerlingen alsnog doorstromen naar onderwijs. Het is wel de vraag wat maakt dat deze leerlingen niet gewoon op 5-jarige leeftijd kunnen starten in onderwijs als zij dat een half jaar later wel lijken te kunnen.

4.1 Aanbevelingen

Uiteraard zijn er ook punten waarop verbetering nog mogelijk is. Deze zijn ingedeeld volgens de nieuwe lijnen van het ondersteuningsplan 2022-2026, namelijk onder instroom, terugplaatsing, verbrede toelating en de gebiedsgerichte benadering. Daarnaast zijn er nog een aantal algemene aanbevelingen voor het swv te geven. Deze indeling is gekozen, zodat meteen de speerpunten voor het komende schooljaar helder zijn en meegenomen kunnen worden in het nieuwe jaarplan van het swv.

4.1.1 Onder instroom

1. Implementeer de nieuwe werkwijze rond de aanmelding van leerlingen vanuit de onderinstroom, zoals opgesteld door de werkgroep onderinstroom. Heb veelvuldig overleg met betrokken partijen van zowel de specialistische voorschoolse voorzieningen als de (s(b)o-(scholen) om te zien of de werkwijze door iedereen gevolgd wordt. Heb waar nodig extra contact met scholen of voorzieningen waar het nog niet goed loopt. Door als swv in een vroeger stadium betrokken te zijn, kunnen leerlingen meer verwezen worden richting de verbrede toelating van de sbo-scholen en eventueel richting regulier onderwijs.

4.1.2 Terugplaatsing

1. Promoot de terugplaatsingsarrangementen. Deze worden niet voor alle leerlingen aangevraagd die teruggeplaatst worden van het s(b)o naar regulier onderwijs. Neem deze optie mee in de gesprekken met de s(b)o-scholen over leerlingen die mogelijk teruggeplaatst kunnen worden, zodat zij ook van het bestaan afweten en met de ontvangende school mee kunnen denken over hoe dit arrangement ingevuld wordt. Zij weten immers welke ondersteuning goed werkt voor de leerling en welke nazorg zij eventueel zelf nog kunnen bieden.
2. Monitor de verblijfsduur van leerlingen op het s(b)o. Nu uit de cijfers blijkt dat zij voornamelijk vanaf de start in onderwijs instromen in het s(b)o, liggen er ook mogelijkheden om deze leerlingen eventueel terug te plaatsen naar een minder ondersteunende

onderwijssetting. Daarmee kan meer thuisnabij onderwijs ook voor deze leerlingen gerealiseerd worden.

4.1.3 Verbrede toelating

1. Blijf in alle communicatie aandacht houden voor de verbrede toelating. Zowel bij regulier onderwijs als bij speciaal onderwijs, maar ook specialistische voorschoolse voorzieningen en andere professionals moet steeds concreter worden wat de scholen nu precies kunnen bieden vanuit deze verbrede toelating, zodat dit overal bekend is en men hierop kan vertrouwen.
2. Heb volgend schooljaar ruim aandacht voor werkbezoeken, zodat betrokkenen niet alleen via papier kunnen lezen wat de verbrede toelating inhoudt, maar ook hoe dat er vervolgens in praktijk uit ziet.

4.1.4 Gebiedsgerichte benadering

1. Heb in de gesprekken rond de inrichting van de gebiedsgerichte benadering vooral aandacht voor de leerlingen uit de onder instroom of vanuit terugplaatsing. Bespreek met elkaar op welke wijze deze leerlingen toe geleid worden naar een passende onderwijsplaats in het gebied.
2. Onderzoek met de DBG'ers wat binnen hun scholen/ bestuur goed werkt om het aantal verwijzingen terug te dringen. Deel de goede voorbeelden met elkaar, zodat iedereen hiervan kan leren. Overweeg wat hiervan gebied breed toegepast kan worden.
3. Bespreek in het DBG-overleg of gebiedsoverleg wat zij binnen hun scholen zien aan verklaringen voor arrangementen pas vanaf de midden- en bovenbouw en in mindere mate in de onderbouw. Onderzoek in hoeverre er eerder gesignaleerd en daarmee ook ondersteund kan worden om uitval van leerlingen te voorkomen.
4. Zet in op het versterken van het welbevinden van de leerlingen in de scholen. Onderzoek op welke wijze scholen aandacht hebben voor een brede set aan competenties, anders dan alleen de cognitieve competenties, zodat leerlingen regelmatig aangesproken worden op hun sterke kanten en daarvan groeien. Deel deze goede voorbeelden met elkaar in het gebied, zodat scholen elkaar hierin versterken.
5. Onderzoek op welke wijze het aanbod in groep 3 meer gedifferentieerd geboden kan worden of hoe leerlingen in de kleuterperiode tijdig ondersteund kunnen worden om voldoende vaardigheden te bezitten voor de overstap naar groep 3. In de cijfers is te zien dat er relatief veel leerlingen in groep 3 verwezen worden naar het s(b)o. Daarnaast laten de arrangementen in de kleuterjaren een dip in aanvragen zien en worden de meeste arrangementen pas in de midden- of bovenbouw aangevraagd. Daarmee lijkt er voor leerlingen in groep 3 eerder gekozen te worden voor een verwijzing dan voor een arrangement. Stel samen met de DBG'ers vast wat hier precies speelt en hoe scholen daarin ondersteund kunnen worden.

4.1.5 Algemene aanbevelingen

1. Onderzoek op welke wijze het SO omgaat met thuiszitters. Welke leerlingen worden doorgegeven aan hun LPA en hoe legt deze LPA weer contact met de betreffende LPA van de gemeente waar de leerling woonachtig is? Wat zetten zij in voor leerlingen die niet of niet volledig naar school kunnen? Bepaal daarmee of deze leerlingen onder de variawet vallen en daarmee terecht niet opgegeven worden aan het swv als langdurig relatief verzuimer of dat er een verscherping op de werkwijze moet komen, zodat deze leerlingen ook in beeld komen bij het swv.
2. Bevraag de schoolbesturen in de monitorgesprekken wat hun verklaring is voor de daling in het aantal arrangementsaanvragen. Verifieer met deze informatie of de aannames van het swv in dit jaarverslag kloppen (NPO-middelen, versterking basisondersteuning of vanuit het personeelstekort). Stel vast welke interventies aanvullend ingezet kunnen worden door het schoolbestuur of het swv om scholen hierin te ondersteunen als dat nodig is.

Bijlage 1 Afgegeven arrangementen 2018-2022

	Schooljaar 2018-2019				Schooljaar 2019-2020				Schooljaar 2020-2021				Schooljaar 2021-2022			
	Nieuwe arrangementen		Verlengingen arrangementen		Nieuwe arrangementen		Verlengingen arrangementen		Nieuwe arrangementen		Verlengingen arrangementen		Nieuwe arrangementen		Verlengingen arrangementen	
Groep 0*	1		0		0		0		0		0		2		0	
	1 meisje	0 jongens	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	2 jongens	0 meisjes	0 jongens
Groep 1	5		2		4		0		6		0		4		2	
	0 meisjes	5 jongens	0 meisjes	2 jongens	1 meisje	3 jongens	0 meisjes	0 jongens	3 meisjes	3 jongens	0 meisjes	0 jongens	2 meisjes	2 jongens	1 meisje	1 jongen
Groep 2	8		3		6		6		11		5		6		2	
	1 meisje	7 jongens	1 meisje	2 jongens	2 meisjes	4 jongens	2 meisjes	4 jongens	4 meisjes	7 jongens	1 meisje	4 jongens	3 meisjes	3 jongens	1 meisje	1 jongen
Groep 3	8		10		13		4		9		8		9		3	
	0 meisjes	8 jongens	5 meisjes	5 jongens	5 meisjes	8 jongens	2 meisjes	2 jongens	1 meisje	8 jongens	3 meisjes	5 jongens	2 meisjes	7 jongens	2 meisjes	1 jongen
Groep 4	9		7		14		6		14		3		11		8	
	3 meisjes	6 jongens	0 meisjes	7 jongens	4 meisjes	10 jongens	3 meisjes	3 jongens	4 meisjes	10 jongens	1 meisje	2 jongens	2 meisjes	9 jongens	4 meisjes	4 jongens
Groep 5	11		5		9		7		15		4		11		5	
	7 meisjes	4 jongens	1 meisje	4 jongens	3 meisjes	6 jongens	1 meisje	6 jongens	7 meisjes	8 jongens	0 meisjes	4 jongens	7 meisjes	4 jongens	3 meisjes	2 jongens
Groep 6	9		4		15		8		10		9		9		12	
	4 meisjes	5 jongens	1 meisje	3 jongens	3 meisjes	12 jongens	4 meisjes	4 jongens	5 meisjes	5 jongens	5 meisjes	4 jongens	3 meisjes	6 jongens	4 meisjes	8 jongens
Groep 7	14		5		5		6		12		6		11		6	
	4 meisjes	10 jongens	1 meisje	4 jongens	2 meisjes	3 jongens	2 meisjes	4 jongens	4 meisjes	8 jongens	2 meisjes	4 jongens	2 meisjes	9 jongens	2 meisjes	4 jongens
Groep 8	9		0		4		4		1		0		4		5	
	3 meisjes	6 jongens	0 meisjes	0 jongens	2 meisjes	2 jongens	4 meisjes	4 jongens	0 meisjes	1 jongen	0 meisjes	0 jongen	3 meisjes	1 jongen	0 meisjes	5 jongens
Onbekend**	3		3		0		0		0		0		0		0	
	0 meisjes	3 jongens	0 meisjes	3 jongens	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	0 jongens	0 meisjes	0 jongens
Totaal	23	54	9	30	22	48	16	25	28	50	12	23	24	43	17	26
	meisjes	jongens	meisjes	jongens	meisjes	jongens	meisjes	jongens	meisjes	jongens	meisjes	jongens	meisjes	jongens	meisjes	jongens

* Het gaat hier om leerlingen die van een voorschoolse voorziening komen.

** Het gaat hier om leerlingen die op het S(B)O geplaatst zijn, maar waarvoor geen reguliere groepsaanduiding gebruikt wordt

Bijlage 2 Aanvragen per school

Leerrijk

Van Leerrijk zijn in schooljaar 2021-2022 in totaal 97 aanvragen bij de TAC behandeld, waarvan 38 verlengingen vanuit Het Zilverlicht.

School	Aantal Iln	Verwijs- percentage so/ sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
Pater van der Geld	286	0%	0	0	0	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
Besoyen	323	0,3%	2	1	0	2	0
			2 verl. 0 nieuw				
Het Zilverlicht	144	2,1%*	0	3	46	5	0
			0 verl. 0 nieuw		38 verl. 8 nieuw		
Meerdijk	191	1,0%	0	0	2	1	0
			0 verl. 0 nieuw				
De Kinderboom	193	1,0%	0	0	2	3	0
			0 verl. 0 nieuw				
Teresiaschool	228	0%	1	0	0	0	0
			1 verl. 3 nieuw				
De Lage Weijken	185	2,7%	0	1	4	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
De Vrijhoeve	70	0%	1	0	0	0	0
			1 verl. 0 nieuw				
De Veste	255	0%	0	0	0	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
Pieter Wijten	101	0%	0	0	0	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
De Berk	233	0,4%	3	0	1	1	0
			1 verl. 2 nieuw				
Baardwijk	170	0%	1	0	0	1	0
			0 verl. 1 nieuw				
De Vaert	272	0,4%	6	1	0	1	0
			1 verl. 5 nieuw				
De Blokkendoos	253	1,6%	4	0	4	0	0
			0 verl. 4 nieuw				
Totaal	2.904	0,6%**	18	3**	13**	14	0

* Alleen verwijzingen naar het so vanuit Het Zilverlicht

** Verwijzingen vanuit Het Zilverlicht niet meegenomen.

Bravoo

Van Bravoo zijn in totaal 34 aanvragen behandeld in de periode 1 augustus 2021 tot en met 31 juli 2022. Uitgesplitst naar school ziet dat er als volgt uit:

School	Aantal In	Verwijs- percentage so/sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
De Hoef Hugo	379	0,5%	6	1	1	2	0
			0 verl. 6 nieuw				
Den Bussel	285	0,7%	2	0	2	1	0
			1 verl. 1 nieuw				
Van der Heijden	68	0%	1	0	0	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
Villa Vlinderhof	520	0,6%	5	1	2	0	0
			1 verl. 4 nieuw				
De Touwladder/ De Start	197	0%	1	0	0	1	1
			0 verl. 1 nieuw				
De Krullebaar	58	3,4%	4	1	1	0	0
			3 verl. 1 nieuw				
De Vlinderboom	83	0%	1	0	0	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
Totaal	1.590	0,6%	20	3	6	4	1

Scala

Van Scala zijn in dit schooljaar in totaal 48 aanvragen behandeld bij de TAC. Uitgesplitst naar school geeft dat het volgende beeld:

School	Aantal In	Verwijs- percentage so/sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
Linus	128	0%	1	0	0	1	0
			0 verl. 1 nieuw				
Wereldwijs	121	0%	1	0	0	1	0
			0 verl. 1 nieuw				
De Bussel	362	0%	2	0	0	1	0
			1 verl. 1 nieuw				
De Dromenvanger	148	0,7%	3	0	1	1	0
			0 verl. 3 nieuw				
De Duinsprong	519	0,2%	6	1	0	0	0
			5 verl. 1 nieuw				
De Wilgen	275	0,4%	2	0	1	1	0
			1 verl. 1 nieuw				
Het Kompas	184	0,5%	4	0	1	0	0
			0 verl. 4 nieuw				
Johannes Paulusschool	155	0%	1	0	0	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
JongLeren	290	0,3%	2	0	1	0	0
			1 verl. 1 nieuw				
Lambertusschool	181	0,6%	1	0	1	1	0
			1 verl. 0 nieuw				
Olof Palme	552	0,2%	10	0	1	0	0
			7 verl. 3 nieuw				
Th. J. Rijkenschool	142	0%	0	0	0	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
De Vijfhoeven	269	0,4%	0	0	1	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
't Palet	129	0,8%	0	0	1	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
Totaal	3.455	0,3%	33	1	8	6	0

Willem van Oranje

Van Willem van Oranje zijn er in totaal 41 aanvragen behandeld bij de commissie, waarvan 17 verlengingen voor het sbo. Verdeeld naar school ziet dat er als volgt uit:

School	Aantal lln	Verwijs- percentage so/sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
Juliana van Stolbergschool	382	0,5%	11	1	1	0	0
			1 verl. 10 nieuw				
De Bron	55	1,8%	1	0	1	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
De Koningsschool	226	0,9%	1	2	0	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
De Leilinde	84	0%*	0	0	23	0	0
			0 verl. 0 nieuw		17 verl. 6 nieuw		
Totaal	747	0,8%**	13	3**	2**	0	0

* Alleen verwijzingen naar het so vanuit De Leilinde

** Verwijzingen vanuit De Leilinde niet meegenomen

SOOLvA

Van SOOLvA zijn er in schooljaar 2021-2022 in totaal 5 aanvragen behandeld. Uitgesplitst naar school ziet dat er als volgt uit:

School	Aantal Iln	Verwijs- percentage so/sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
Den Biekûrf	37	0%	0	0	0	1	0
			0 verl. 0 nieuw				
Henri Dunant	147	0%	2	0	0	1	0
			1 verl. 1 nieuw				
Prins Willem Alexander	94	0%	0	0	0	0	1
			0 verl. 0 nieuw				
Totaal	278	0%	2	0	0	2	1

De Stroming

Van De Stroming zijn in totaal 7 aanvragen door de TAC behandeld in schooljaar 2021-2022.

Uitgesplitst naar school ziet dat er als volgt uit:

School	Aantal In	Verwijs- percentage so/sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
Het Fundament	156	0,6%	0	0	1	2	0
			0 verl. 0 nieuw				
De Ark	43	0%	3	0	0	1	0
			3 verl. 0 nieuw				
Totaal	199	0,5%	3	0	1	3	0

Bijlage 3 Aanvragen per gebied

Aantal aanvragen gebied Altena

School	Aantal In	Verwijs- percentage so/sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
Den Biekûrf	37	0%	0	0	0	1	0
			0 verl. 0 nieuw				
Henri Dunant	147	0%	2	0	0	1	0
			1 verl. 1 nieuw				
Prins Willem Alexander	94	0%	0	0	0	0	1
			0 verl. 0 nieuw				
Het Fundament	156	0,6%	0	0	1	2	0
			0 verl. 0 nieuw				
De Ark	43	0%	3	0	0	1	0
			3 verl. 0 nieuw				
De Hoeksteen	413	0%	1	0	0	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
Totaal	890	0,1%	6	0	1	5	1

Aantal aanvragen gebied Heusden

School	Aantal Iln	Verwijs- percentage so/sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
Linus	128	0%	1	0	0	1	0
			0 verl. 1 nieuw				
Wereldwijs	121	0%	1	0	0	1	0
			0 verl. 1 nieuw				
De Bussel	362	0%	2	0	0	1	0
			1 verl. 1 nieuw				
De Dromenvanger	148	0,7%	3	0	1	1	0
			0 verl. 3 nieuw				
De Duinsprong	519	0,2%	6	1	0	0	0
			5 verl. 1 nieuw				
De Wilgen	275	0,4%	2	0	1	1	0
			1 verl. 1 nieuw				
Het Kompas	184	0,5%	4	0	1	0	0
			0 verl. 4 nieuw				
Johannes Paulusschool	155	0%	1	0	0	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
JongLeren	290	0,3%	2	0	1	0	0
			1 verl. 1 nieuw				
Lambertusschool	181	0,6%	1	0	1	1	0
			1 verl. 0 nieuw				
Olof Palme	552	0,2%	10	0	1	0	0
			7 verl. 3 nieuw				
Th. J. Rijkenschool	142	0%	0	0	0	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
De Vijfhoeven	269	0,4%	0	0	1	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
't Palet	129	0,8%	0	0	1	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
De Vlechter	111	0%	4	0	0	0	0
			4 verl. 0 nieuw				
Totaal	3.566	0,3%	37	1	8	6	0

Aantal aanvragen gebied Kaatsheuvel

School	Aantal In	Verwijs- percentage so/ sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
De Kinderboom	193	1,0%	0	0	2	3	0
			0 verl. 0 nieuw				
De Berk	233	0,4%	3	0	1	1	0
			1 verl. 2 nieuw				
De Vaert	272	0,4%	6	1	0	1	0
			1 verl. 5 nieuw				
Den Bussel	285	0,7%	2	0	2	1	0
			1 verl. 1 nieuw				
De Touwladder/ De Start	197	0%	1	0	0	1	1
			0 verl. 1 nieuw				
Totaal	1.180	0,5%	12	1	5	7	1

Aantal aanvragen gebied Loon op Zand

School	Aantal In	Verwijs- percentage so/ sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
De Lage Weijkens	185	2,7%	0	1	4	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
De Blokendoos	253	1,6%	4	0	4	0	0
			0 verl. 4 nieuw				
De Vlinderboom	83	0%	1	0	0	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
Totaal	521	1,7%	5	1	8	0	0

Aantal aanvragen gebied Waalwijk-Oost

School	Aantal lIn	Verwijs- percentage so/ sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
Meerdijk	191	1,0%	0	0	2	1	0
			0 verl. 0 nieuw				
Pieter Wijten	101	0%	0	0	0	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
Baardwijk	170	0%	1	0	0	1	0
			0 verl. 1 nieuw				
De Hoef Hugo	379	0,5%	6	1	1	2	0
			0 verl. 6 nieuw				
Totaal	841	0,5%	10	1	3	4	0

Aantal aanvragen gebied Waalwijk-West

School	Aantal In	Verwijs- percentage so/ sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
Pater van der Geld	286	0%	0	0	0	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
Besoyen	323	0,3%	2	1	0	2	0
			2 verl. 0 nieuw				
Teresiaschool	228	0%	1	0	0	0	0
			1 verl. 3 nieuw				
Van der Heijden	68	0%	1	0	0	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
Juliana van Stolbergschool	382	0,5%	11	1	1	0	0
			1 verl. 10 nieuw				
Totaal	1.287	0,2%	15	2	1	2	0

Aantal aanvragen gebied Waalwijk-Overig

School	Aantal In	Verwijs- percentage so/ sbo	Arrangementen	TLV's SO	TLV's SBO	Adviezen	Negatief
De Vrijhoeve	70	0%	1	0	0	0	0
			1 verl. 0 nieuw				
De Veste	255	0%	0	0	0	0	0
			0 verl. 0 nieuw				
Villa Vlinderhof	520	0,6%	5	1	2	0	0
			1 verl. 4 nieuw				
De Krullebaar	58	3,4%	4	1	1	0	0
			3 verl. 1 nieuw				
De Bron	55	1,8%	1	0	1	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
De Koningsschool	226	0,9%	1	2	0	0	0
			0 verl. 1 nieuw				
De Rank	270	0%	9	0	0	0	0
			7 verl. 2 nieuw				
De Brug	112	1,8%	6	1	1	0	1
			1 verl. 5 nieuw				
Totaal	1.566	0,6%	27	5	5	0	1